ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (štvrtá rozšírená komora)
zo 6. apríla 2006 *

Vo veci T-309/03,

Manel Camós Grau, úradník Komisie Európskych spoločenstiev, bydliskom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: M.-A. Lucas, advokát,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J.-F. Pasquier a C. Ladenburger, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je na jednej strane návrh na zrušenie správy Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) zo 17. októbra 2002, ktorým sa končí vyšetrovanie týkajúce sa Inštitútu pre európsko-lationskoamerické vzťahy (IRELA), a na druhej strane návrh na náhradu nemajetkovej ujmy na služobnom postupe, ktorú údajne utrpel žalobca v dôsledku tejto správy,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (štvrtá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory H. Legal, sudcovia P. Lindh, P. Mengozzi, I. Wiszniewska-Białecka a V. Vadapalas,
tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. septembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec sporu

1 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) založený na základe rozhodnutia Komisie č. 1999/352/ES, ESUO, Euratom z 28. apríla 1999 (Ú. v. ES L 136, s. 20; Mim. vyd. 01/003, s. 110) je zodpovedný za uskutočňovanie vnútorných administratívnych šetrení zameraných na vyšetrovanie závažných skutočností spojených s vykonávaním profesionálnych činností, ktoré môžu predstavovať porušenie povinností úradníkov a zamestnancov Spoločenstiev, ktoré by pravdepodobne viedli k disciplinárnemu a v náležitých prípadoch k trestnému konaniu.

2 Nariadenie (ES) č. 1073/1999 Európskeho parlamentu a Rady z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) (Ú. v. ES L 136, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 91) určuje, že vyšetrovania týkajúce sa orgánov, inštitúcii, úradov a agentúr Spoločenstiev sa vykonávajú v súlade s ustanoveniami Zmluvy a Služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev (článok 4 ods. 1 druhý pododsek). Článok 6 upresňuje spôsoby výkonu vyšetrovaní, ktoré sú vedené pod dohľadom riaditeľa OLAF-u zamestnancami OLAF-u, ktoré sa musia vykonávať najmä v súlade so Služobným poriadkom úradníkov Európskych spoločenstiev.

3 Článok 9 nariadenia č. 1073/1999 stanovuje, že úrad po skončení svojho vyšetrovania vypracuje pod dohľadom riaditeľa správu, v ktorej sú okrem iného uvedené závery vyšetrovania vrátane odporúčaní riaditeľa úradu v súvislosti s postupmi, ktoré majú byť uskutočnené. V súlade s odsekom 4 tohto ustanovenia sa správa vypracovaná po internom vyšetrovaní a všetky súvisiace dokumenty posielajú dotknutým orgánom, inštitúciám, úradom alebo agentúram, ktoré prípadne podniknú v súvislosti s interným vyšetrovaním opatrenia, najmä disciplinárne alebo súdne konanie.

4 Na základe článku 14 tohto nariadenia môže každý úradník alebo iný zamestnanec Európskych spoločenstiev predložiť v súlade s postupmi zakotvenými v článku 90 ods. 2 Služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev riaditeľovi úradu sťažnosť na konanie úradu, ktoré ho nepriaznivo postihuje a ktoré úrad uskutočnil ako súčasť interného vyšetrovania.

5 Rozhodnutie Komisie č. 1999/396/ES, ESUO, Euratom z 2. júna 1999 o podmienkach vnútorných vyšetrovaní pri boji proti podvodu, korupcii a ostatným protiprávnym konaniam poškodzujúcim záujmy Spoločenstva (Ú. v. ES L 149, s. 57; Mim. vyd. 01/003, s. 118) stanovuje v článku 4 prvom odseku, že v prípade vzniku možnej účasti člena, úradníka alebo iného zamestnanca Komisie

bude urýchlene informovaná dotknutá osoba, pokiaľ to neohrozí vyšetrovanie. V tomto ustanovení sa upresňuje, že sa nesmú robiť žiadne závery uvádzajúce meno člena, úradníka alebo zamestnanca Komisie po ukončení vyšetrovania bez toho, aby sa umožnilo dotknutej osobe vyjadriť svoje stanovisko ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa jej týkajú.

Okolnosti predchádzajúce sporu

6 Pán Camós Grau, úradník Komisie so služobným zaradením do triedy A 3, pracoval v rokoch 1992 až 1997 na riaditeľstve príslušnom pre Latinskú Ameriku generálneho riaditeľstva (GR), povereného vonkajšími hospodárskymi vzťahmi, a zúčastňoval sa na riadení Inštitútu pre európsko-latinskoamerické vzťahy (ďalej len „IRELA") založeného v roku 1984.

7 Potom, čo vo viacerých správach, najmä v správe GR Komisie „Finančná kontrola" v roku 1997 a správe Dvora audítorov v roku 1998 boli zistené účtovné a rozpočtové nezrovnalosti v IRELA, riaditeľ OLAF-u rozhodol 4. júla 2000 o začatí vyšetrovania týkajúceho sa IRELA a následne 29. januára 2001 rozšíril pôvodné vyšetrovanie a začal tiež vnútorné vyšetrovanie týkajúce sa troch úradníkov Komisie, z ktorých jeden je žalobca.

8 V súlade s článkom 4 rozhodnutia 1999/396 riaditeľ OLAF-u oznámil 30. januára 2001 pánovi Camós Grau začatie tohto vyšetrovania, ako aj to, že je možné, že sa podieľal na zistených nezrovnalostiach. Oznámil mu tiež mená zamestnancov OLAF-u splnomocnených viesť vyšetrovanie.

9 Pán Camós Grau, za účasti a právnej pomoci svojho poradcu, bol vypočutý 22. februára 2001 troma zo štyroch zamestnancov splnomocnených OLAF-om.

10 Listami z 22. februára 2002, zaslanými riaditeľovi OLAF-u a dozornému výboru OLAF-u, poukázal na úlohu GR „Finančná kontrola" vzhľadom na IRELA a vyjadril svoje obavy, pokiaľ ide o jedného z vyšetrovateľov, pána P., z toho dôvodu, že tento nemôže objektívne viesť vyšetrovanie, keďže určitý čas pracoval na tomto generálnom riaditeľstve. Odpoveď mu bola zaslaná riaditeľom OLAF-u 22. marca 2002.

11 Poradca pána Camós Grau upresnil v liste z 15. apríla 2002 zaslanom riaditeľovi OLAF-u podozrenia svojho klienta týkajúce sa možného stretu záujmov pána P. vzhľadom na úlohy a povinnosti, ktoré tento vyšetrovateľ mohol plniť v rámci oddelenia povereného kontrolou IRELA na GR „Finančná kontrola" v čase skutkových okolností, ktoré sú predmetom vyšetrovania, a vzhľadom na jeho konanie pri vedení uvedeného vyšetrovania. Poradca žalobcu sa rovnako obrátil na predsedu dozorného výboru OLAF-u listom z 26. apríla 2006.

12 Pán Camós Grau bol za účasti a právnej pomoci svojho poradcu vypočutý 22. apríla 2002 vedúcim oddelenia „Sudcovia, porada a súdny dohľad" OLAF-u v priebehu výsluchu, ktorý bol zameraný na to, aby upresnil jeho tvrdenia týkajúce sa pána P. Vedúci tohto oddelenia tiež vypočul predmetného vyšetrovateľa 23. apríla 2002.

13 Listom zo 17. mája 2002 vedúci oddelenia „Sudcovia, porada a súdny dohľad" oznámil pánovi Camós Grau, že jeho oddelenie predložilo riaditeľovi OLAF-u právne stanovisko, podľa ktorého „účasť pána P. ako vyšetrovateľa, člena

vyšetrovacieho tímu, v referenčnom spisovom materiáli [IRELA] by mohla byť vnímaná ako stret záujmov" a že OLAF rozhodol, v súlade s návrhom predloženým riaditeľovi tohto oddelenia, „vylúčiť [tohto vyšetrovateľa] z vyšetrovania" (ďalej len „rozhodnutie zo 17. mája 2002").

14 Pán Camós Grau podal 29. júla 2002 sťažnosť riaditeľovi OLAF-u podľa článku 90 Služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev v znení uplatniteľnom na tento prípad (ďalej len „služobný poriadok") na základe článku 14 nariadenia č. 1073/1999, ktorým sa domáhal najmä zrušenia rozhodnutia zo 17. mája 2002, keďže toto rozhodnutie ponecháva v platnosti úkony urobené pánom P. v rámci vyšetrovania týkajúceho sa IRELA, pričom tie sú podľa sťažovateľa v rozpore s požiadavkami nestrannosti a objektívnosti, a súčasne sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy a ujmy na služobnom postupe, ktoré mu boli spôsobené.

15 Riaditeľ OLAF-u potvrdil príjem tejto sťažnosti 14. augusta 2002.

16 Poradca pána Camós Grau poslal ďalší list 25. septembra 2002 riaditeľovi OLAF-u a riaditeľovi Dozorného výboru, v rámci ktorého znova uviedol výhrady svojho klienta s ohľadom na priebeh vyšetrovania týkajúceho sa IRELA.

17 Konečnú správu vyšetrovania týkajúceho sa IRELA zaslal riaditeľ OLAF-u 17. októbra 2002 generálnemu sekretárovi Komisie, generálnemu sekretárovi Európskeho parlamentu a belgickým a španielskym súdnym orgánom. Uvedená správa bol tiež oznámená pánovi Camós Grau 4. novembra 2002. Španielske a belgické súdne orgány informovali OLAF, 13. februára a 10. marca 2003, o svojom rozhodnutí o odložení veci.

18 Správa OLAF-u kritizuje spôsoby, akými bola IRELA riadená, a úlohu, ktorú v tejto súvislosti plnila Komisia. Troch úradníkov, medzi nimi pána Camós Grau, ktorý sa zúčastňoval na riadení IRELA, osobitne obviňuje z toho, že sú zodpovední za to, že navrhli a schválili systém financovania, ktorý umožňoval vznik účtovných a rozpočtových nezrovnalostí. Správa odporúča začatie disciplinárneho konania voči nim.

19 Na sťažnosť podanú pánom Camós Grau 29. júla 2002 nebola daná výslovná odpoveď v lehote štyroch mesiacov, tak ako to vyplýva z článku 90 ods. 2 služobného poriadku, pričom implicitné rozhodnutie zamietajúce túto sťažnosť bolo vydané 29. novembra 2002 (ďalej len „rozhodnutie z 29. novembra 2002").

20 Španielsky denník *El País* uverejnil vo svojom vydaní z 11. decembra 2002 článok venovaný záverom OLAF-u vo svojej správe o IRELA, ktorý bol nazvaný „Európska únia spája španielskych politikov a úradníkov s nepreukázanými výdavkami vo výške 3,6 milióna" a v ktorom sa menovite uvádza žalobca.

21 Pán Camós Grau zaslal riaditeľovi OLAF-u 4. februára 2003 sťažnosť, ktorou napadol správu zo 17. októbra 2002 o skončení vyšetrovania vedeného OLAF-om.

22 Po predložení správy OLAF-u Komisia poverila 10. februára 2003 Vyšetrovací a disciplinárny úrad (ďalej len „VDÚ"), aby vykonal dodatočné administratívne vyšetrovanie s cieľom určiť zlučiteľnosť niektorých úkonov s právnou úpravou účinnou v danom čase a s cieľom určiť prípadnú zodpovednosť úradníkov uvedených v správe OLAF-u.

23 Žalobou podanou do kancelárie Súdu prvého stupňa 10. marca 2003, zapísanou pod číslom T-96/03, sa pán Camós Grau domáha na jednej strane zrušenia rozhodnutia zo 17. mája 2002, ktorým bol pán. P vylúčený z vyšetrovania týkajúceho sa IRELA z dôvodu, že rozhodnutie ponecháva v platnosti úkony vykonané za jeho účasti, a zrušenia rozhodnutia z 29. novembra 2002, ktorým sa implicitne zamieta jeho sťažnosť, a na druhej strane sa domáha toho, aby Komisia bola zaviazaná na náhradu nemajetkovej ujmy a ujmy na jeho služobnom postupe, ktoré mu údajne vznikli následkom týchto rozhodnutí.

24 Rozhodnutím z 28. mája 2003 riaditeľ OLAF-u zamietol sťažnosť pána Camós Grau, ktorou tento napadol správu zo 17. októbra 2002, uvádzajúc hlavne to, že uvedená správa nie je aktom, ktorý ho nepriaznivo postihuje a subsidiárne, že tvrdenia dotknutej osoby týkajúce sa zákonnosti vyšetrovania nie sú opodstatnené.

25 VDÚ predložil svoju správu 2. júla 2003. VDÚ vyvodil záver, že účasť úradníkov Komisie na riadení IRELA bola nezlučiteľná s právnou úpravou Spoločenstva účinnou v danom čase, a keďže neexistujú dôkazy preukazujúce, že úradníci zaujali voči plánu na ozdravenie IRELA postoj nezlučiteľný s touto právnou úpravou, nemožno voči nim vyvodiť zodpovednosť. Správa uvádza, že vyšetrovanie nedokázalo individuálnu zodpovednosť jednotlivých osôb, ale skôr odhalilo nedostatok koordinácie medzi dotknutými službami Komisie pri kontrole fondov Spoločenstva poskytnutých IRELA. Nakoniec navrhuje buď skončiť dodatočné administratívne vyšetrovanie s odložením veci, alebo vykonať dodatočné prešetrenia, ktoré budú zložitejšie a budú dlhšie trvať.

26 Orgán poverený menovaním (ďalej len „OPM“) informoval pána Camós Grau 2. septembra 2003, že rozhodol o odložení veci bez disciplinárneho konania.

27 Uznesením z 9. júna 2004, Camós Grau/Komisia (T-96/03, Zb. VS s. I-A-157 a II-707), Súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu už citovanú v bode 23 vyššie ako neprípustnú. Súd prvého stupňa bol najmä toho názoru, že napadnuté rozhodnutie je predbežným opatrením, ktoré je súčasťou vyšetrovacieho konania začatého OLAF-om, že rozhodnutie nemá záväzné právne účinky, ktoré môžu postihnúť záujmy žalobcu a zmeniť jeho právne postavenie, a že určenia jeho prípadnej nezákonnosti by sa bolo možné domáhať pred súdom v rámci žaloby podanej proti napadnuteľnému aktu, ktorým sa končí konanie.

Konanie

28 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 8. septembra 2003 podal pán Camós Grau predmetnú žalobu.

29 Listom z 29. septembra 2003 žalobca navrhol Súdu prvého stupňa, aby nariadil Komisii predloženie dokumentov týkajúcich sa vyšetrovania OLAF-u a ďalšie nasledujúce a súvisiace písomnosti.

30 Opatrením na zabezpečenie priebehu konania doručeným 30. marca 2004 Súd prvého stupňa vyzval Komisiu, aby predložila všetky prílohy správy OLAF-u, správu dodatočného administratívneho vyšetrovania vyhotovenú VDÚ a návrh správy vypracovaný jedným z vyšetrovateľov OLAF-u povereným vyšetrovaním, ktorá slúžila ako základ pre konečnú správu OLAF-u. Súd prvého stupňa okrem toho vyzval Komisiu, aby oznámila, aké zmeny mali byť vypracované k návrhu správy OLAF-u, a aké vyšetrovacie úkony boli preskúmané, ako aj to, aby vysvetlila dôvody, pre ktoré OLAF nerozobral presnejšie úlohu GR „Finančná kontrola."

31 Komisia predložila požadované dokumenty a zodpovedala na otázky Súdu prvého stupňa 10. mája 2004, pričom tieto úkony účastníka konania boli predmetom pripomienok žalobcu z 1. júla 2004.

32 Podľa článkov 14 a 51 rokovacieho poriadku Súd prvého stupňa vypočul účastníkov konania a 6. júna 2005 rozhodol o pridelení veci štvrtej komore zloženej z piatich sudcov.

33 Opatrením na zabezpečenie priebehu konania doručeným 27. júna 2005 Súd prvého stupňa vyzval účastníkov konania, aby predložili sťažnosť zo 4. februára 2003, uvedenú v bode 21 vyššie, a aby, pokiaľ ide o prihlášku žalobcu na miesto riaditeľa, o ktorej sa tento zmieňuje vo svojich podaniach, označili okolnosti uvoľnenia tohto pracovného miesta, jeho charakter a konanie vedené na účely jeho obsadenia. Okrem toho Súd prvého stupňa vyzval žalovaného, aby uviedol príklady aktov, ktoré nepriaznivo postihujú žalobcu a ktoré, podľa jeho názoru, môžu byť napadnuté sťažnosťou podľa článku 14 nariadenia č. 1073/1999, a aby uviedol dôvody, pre ktoré boli časti návrhu správy OLAF-u o úlohe a zodpovednosti GR „Finančná kontrola" týkajúce sa IRELA vynechané z konečného znenia tejto správy. Žalovaná a žalobca odpovedali na otázky Súdu prvého stupňa 5. a 9. augusta 2005.

34 Súd prvého stupňa vypočul na pojednávaní 14. septembra 2005 prednesy a odpovede účastníkov konania na ním položené ústne otázky.

35 Komisia si listom z 23. septembra 2005 želala upresniť určité otázky, ktoré boli predmetom rozpravy počas pojednávania týkajúceho sa uverejnenia správy OLAF-u v rámci jednotlivých služieb a prípadného zaradenia zmienenej správy do personálneho spisového materiálu žalobcu.

36 Uznesením z 26. októbra 2005 predseda štvrtej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa otvoril ústnu časť konania s cieľom začleniť do spisového materiálu takto predložené informácie a umožniť žalobcovi oboznámiť sa s prípadnými pripomienkami k dodatočným údajom predloženým Komisiou.

37 Žalobca sa nevyjadril v lehote stanovenej Súdom prvého stupňa.

38 Predseda štvrtej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa rozhodnutím z 3. januára 2006 skončil ústnu časť konania.

Návrhy účastníkov konania

39 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil rozhodnutie zo 17. mája 2002, ktorým bol pán P. vylúčený z vyšetrovania týkajúceho sa IRELA z dôvodu, že necháva v platnosti úkony vykonané za jeho účasti bez toho, aby boli preskúmané, zrušené alebo ich vykonanie bolo opätovne nariadené,

— zrušil rozhodnutie z 29. novembra 2002, ktorým sa implicitne zamieta jeho sťažnosť z 29. júla 2002, ktorou sa napáda rozhodnutie zo 17. mája 2002,

— zrušil správu OLAF-u zo 17. októbra 2002, ktorou sa končí vyšetrovanie týkajúce sa IRELA,

— zrušil rozhodnutie riaditeľa OLAF-u z 28. mája 2003, ktorým sa zamieta sťažnosť podaná žalobcom 4. februára 2003 proti tejto správe,

— zaviazal Komisiu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výšku predbežne určil na 10 000 eur,

— zaviazal Komisiu na náhradu ujmy na služobnom postupe vo výške 1 euro,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s obhajobou v rámci vyšetrovania a v rámci konania o podaných administratívnych sťažnostiach, ktorými napadol rozhodnutie zo 17. mája 2002 a správu OLAF-u zo 17. októbra 2002,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

40 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu ako neprípustnú v celom rozsahu, alebo subsidiárne v rozsahu, v akom sa týka návrhu na zrušenie prvých dvoch napadnutých rozhodnutí,

— subsidiárne zamietol žalobu ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

O návrhoch na zrušenie rozhodnutia zo 17. mája 2002 a rozhodnutia z 29. novembra 2002

41 Prvá a druhá časť návrhov uvedených v rámci tejto žaloby, ktoré smerujú k zrušeniu rozhodnutí zo 17. mája a z 29. novembra 2002, sú jednoducho zopakovaním návrhov už prednesených v konaní o veci T-96/03. Ku dňu podania tejto žaloby, 8. septembru 2003, je teda ich prípustnosť vylúčená v dôsledku prekážky konania — litispendencii, na ktorú musí Súd prvého stupňa prihliadnuť v každom prípade z úradnej povinnosti (rozsudky Súdneho dvora z 26. mája 1971, Bode/Komisia, 45/70 a 49/70, Zb. s. 465, bod 11, a Súdu prvého stupňa z 12. decembra 1996, Stott/Komisia, T-99/95, Zb. s. II-2227, body 22 a 23). Napokon, tak ako bolo uvedené v bode 27 vyššie, Súd prvého stupňa skonštatoval na základe uznesenia Camós Grau/Komisia neprípustnosť týchto návrhov, keďže nesmerovali proti napadnuteľnému rozhodnutiu.

42 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvá a druhá časť návrhov tejto žaloby sú neprípustné. To však nevylučuje, aby tvrdenia, ktoré sú uvedené na ich podporu, mohli byť vzaté do úvahy pri posudzovaní zákonnosti aktov nasledujúcich po aktoch, na ktoré sa tieto návrhy vzťahujú.

O návrhoch na zrušenie rozhodnutia z 28. mája 2003, ktorým sa zamieta sťažnosť podaná žalobcom 4. februára 2003 proti správe OLAF-u

43 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že návrhy proti zamietnutiu sťažnosti majú za následok to, že sudca začne konať o akte, proti ktorému je sťažnosť podaná,

a nemajú ako také samostatný obsah (rozsudok Súdneho dvora zo 17. januára 1989, Vainker/Parlament, 293/87, Zb. s. 23, bod 8). Treba preto prijať záver, že predmetom tretej časti návrhov, smerujúcej proti správe OLAF-u, a štvrtej časti uvedených návrhov, smerujúcej proti zamietnutiu sťažnosti podanej proti tejto správe, je výlučne zrušenie správy OLAF-u zo 17. októbra 2002 (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 23. marca 2004, Theodorakis/Rada, T-310/02, Zb. VS s. I-A-95 a II-427, bod 19).

O návrhoch na zrušenie správy OLAF-u zo 17. októbra 2002

— *O prípustnosti*

Tvrdenia účastníkov konania

44 Komisia tvrdí, že napadnutý akt je prípravným aktom, ktorý nepostihuje nepriaznivo žalobcu a nemôže byť predmetom návrhu na zrušenie. Vyšetrovacia správa OLAF-u, rovnako ako aj vyšetrovanie a prípravné organizačné opatrenia prijaté v rámci priebehu vyšetrovania, sú len prípravnými štádiami, ktoré neurčujú vopred konečné rozhodnutie správneho orgánu. Preto, aj keby sa potvrdili tvrdenia o rôznych procesných nezrovnalostiach, ktoré by mohli mať vplyv na vyšetrovanie, nemôže to vyvrátiť záver, podľa ktorého sporná správa má charakter prípravného aktu, a nie aktu, ktorý nepriaznivo postihuje žalobcu, keď neexistuje žiadna zmena právneho postavenia dotknutého subjektu. Porušenie procesných pravidiel nedokazuje, že bol prijatý akt, ktorý nepriaznivo postihuje žalobcu, ale naopak, možno sa naň prípadne odvolať proti konečnému administratívnemu rozhodnutiu, ktoré nepriaznivo postihuje žalobcu. Žalovaná dodáva, že predpokladaný zásah do nemajetkových záujmov a perspektívy služobného postupu je neopodstatnený, pretože ide o úvahy týkajúce sa skutkového stavu, a nie o záväzné dôsledky správy, ktorá mení právne postavenie dotknutého subjektu. Rovnako tvrdí, že OLAF, napriek svojej funkčnej

nezávislosti, nemá žiadnu rozhodovaciu právomoc, a že jeho vyšetrovacie správy nemajú žiaden záväzný právny účinok, keďže ich účelom je najmä príprava disciplinárneho konania.

45 Žalobca tvrdí, že jeho žaloba je prípustná, pretože sa domnieva, že správa OLAF-u je aktom, ktorý ho nepriaznivo postihuje. Tvrdí, že táto správa priamo a okamžite zasahuje do jeho právneho postavenia z dôvodu nezrovnalostí, ktorými sa vyznačuje. Správa je završením zložitého konania poznačeného protiprávnosťou skorších vyšetrovacích úkonov alebo opomenutí OLAF-u, porušením zásad spravodlivosti, nestrannosti, ochrany legitímnej dôvery a správneho úradného postupu, ako aj porušením práv na obhajobu. Toto rozhodnutie bolo prijaté za protiprávnych podmienok, pretože jediný vyšetrovateľ, ktorý zostal oprávnený až do konca vyšetrovania, sa nezúčastnil na jej vyhotovení a táto správa nebola predložená žalobcovi, ktorý je však osobne obviňovaný z pochybení. Pán Camós Grau tvrdí, že táto správa zasahuje priamo a okamžite do jeho nemajetkových záujmov na jednej strane preto, lebo sa ho osobne dotýka a nesprávne mu pripisuje zodpovednosť za zistené nezrovnalosti, a na druhej strane preto, lebo bola oznámená Komisii a španielskym a belgickým súdnym orgánom a bola uverejnená v tlači. Správa tiež môže ovplyvniť služobný postup žalobcu a zdá sa, že skutočne môže byť prekážkou pri jeho vymenovaní na miesto riaditeľa, na ktoré podal prihlášku. Žalobca tvrdí, že správa OLAF-u má charakter rozhodnutia, keďže má pôvod v rozhodnutí riaditeľa OLAF-u tak, ako to stanovuje nariadenie č. 1073/99. Nakoniec žalobca tvrdí, že vnútorné vyšetrovanie vedené OLAF-om musí byť považované za odlišné od disciplinárneho konania z dôvodu funkčnej nezávislosti OLAF-u.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

46 Žalobou sa napáda akt prijatý OLAF-om pod vedením riaditeľa, ktorý schválil závery správy, ktorou sa skončilo vyšetrovanie týkajúce sa IRELA.

47 Podľa ustálenej súdnej praxe aktmi alebo rozhodnutiami, ktoré môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť v zmysle článku 230 ES, sú opatrenia so záväzným právnym účinkom dotýkajúce sa záujmov žalobcu, ktoré menia podstatným spôsobom jeho právne postavenie (rozsudky Súdneho dvora z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9, a zo 14. februára 1989, Bossi/Komisia, 346/87, Zb. s. 303, bod 23).

48 Správa však, akú vyhotovil OLAF na konci vnútorných a vonkajších vyšetrovaní týkajúcich sa IRELA, nemení podstatným spôsobom právne postavenie osôb, ktoré sú v nej označené podobne ako žalobca.

49 Je pravdou, že správa, ktorou sa končí vyšetrovanie a ktorá je konečnou správou prijatou na konci samostatného administratívneho konania funkčne nezávislou službou, nemôže byť v dôsledku tejto skutočnosti posudzovaná ako prípravné opatrenie vo vzťahu k správnemu alebo súdnemu konaniu, ktoré sa môže začať na základe nej alebo ktoré môže prebiehať aj súbežne s konaním na OLAF-e, alebo mu predchádzať. Z konečného charakteru správy OLAF-u vzhľadom na konanie, ktoré upravuje vyšetrovania tohto úradu, však nevyplýva, že tento akt má záväzné právne účinky.

50 Správy, ktorými sa končia vyšetrovania OLAF-u a ktorých vypracovaním a zaslaním splní OLAF svoju úlohu, totiž obsahujú okrem uvedenia zisteného skutkového stavu aj závery, ktoré sú z nich vyvodené, ako aj odporúčania týkajúce sa nasledujúceho postupu, najmä disciplinárne a trestné konania, ktoré môžu podľa OLAF-u na správy nadväzovať, pričom v nich obsiahnuté závery a odporúčania sú zaslané príslušným úradom členských štátov, ako aj dotknutým inštitúciám preto, aby rozhodli, či je opodstatnené začať príslušné konanie. Aj keď OLAF môže vo svojich správach odporučiť prijatie aktov, ktoré majú záväzné právne účinky, ktoré nepriaznivo postihujú dotknuté osoby, zo stanoviska, ktoré v tomto ohľade predloží, nevyplýva žiadna povinnosť, dokonca ani procesná, pre úrady, ktorým je určené.

51 V tejto súvislosti vyplýva z ustanovení nariadenia č. 1073/1999, najmä z odôvodnenia č. 13 a z článku 9 tohto nariadenia, že závery OLAF-u obsiahnuté v konečnej správe nemôžu viesť automaticky k začatiu súdnych alebo disciplinárnych konaní, keďže príslušné orgány sa môžu rozhodnúť o tom, ako sa má naložiť s konečnou správou, a sú teda jedinými orgánmi, ktoré majú právomoc prijať rozhodnutia, ktoré môžu zasiahnuť do právneho postavenia osôb, pričom v tomto ohľade správa len odporúča začatie takýchto konaní (uznesenie Súdu prvého stupňa z 13. júla 2004, Comunidad Autónoma de Andalucía/Komisia, T-29/03, Zb. s. II-2923, bod 37).

52 Okrem toho sa zistilo, že v danom prípade, ak sporná správa odporúčala začatie disciplinárneho konania voči žalobcovi, takéto konanie nebolo začaté, keďže OPM naopak oznámil pánovi Camós Grau, 2. septembra 2003, že sa rozhodol odložiť vec bez začatia disciplinárneho konania.

53 Po tomto rozhodnutí o skončení, s ktorým bolo spojené upresnenie, podľa ktorého OPM nezistil, že žalobca je zodpovedným za nezrovnalosti vo veci, ktorá bola dôvodom toho, že OLAF viedol vyšetrovanie, napadnuté rozhodnutie nemohlo viac v súlade s právom slúžiť ako základ pre žiadne neskoršie rozhodnutie OPM, ktoré by sa ho týkalo, a ani nemôže byť v žiadnom prípade vzaté do úvahy, na rozdiel napríklad od hodnotenia služobného postupu, pri rozhodovaní o služobnom postupe dotknutej osoby. Okrem toho správa nemala dôsledky z hľadiska trestnoprávneho, belgické a španielske súdne orgány totiž 13. februára a 10. marca 2003 informovali OLAF o svojich rozhodnutiach o odložení veci, ako je uvedené v bode 17 vyššie. Z toho vyplýva, že profesijná situácia predmetnej osoby za týchto okolností nemôže byť zasiahnutá napadnutou správou.

54 Tvrdenia žalobcu týkajúce sa priebehu vyšetrovania a obsahu správy nemôžu ovplyvniť tieto úvahy.

55 Z procesných chýb a porušení podstatných formálnych náležitostí, na ktoré žalobca poukázal v rámci žaloby o neplatnosť a o ktorých tvrdí, že v danom prípade postihujú vyšetrovaciu správu OLAF-u, nemôže vyplývať, že akt spôsobuje žalobcovi ujmu. Na tieto porušenia sa možno odvolávať len na podporu žaloby, ktorá smeruje proti neskoršiemu napadnuteľnému aktu, keďže uvedené nezákonnosti a nedostatky mohli ovplyvniť jej obsah, a teda nie nezávisle od neexistencie takéhoto aktu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1987, Del Plato a i./ Komisia, 181/86 až 184/86, Zb. s. 4991, body 10, 22, 25, 33, 35, 36, a 38).

56 Okrem toho za predpokladu, že správa OLAF-u zasahuje do nemajetkových záujmov žalobcu, keďže na jednej strane ho výslovne uvádza a nesprávne mu pripisuje zodpovednosť za zistené nezrovnalosti a na druhej strane bola oznámená Komisii a belgickým a španielskym súdnym orgánom, a bola uverejnená v tlači, z týchto okolností môže vzniknúť škoda, avšak nemôže z nich vyplývať to, že správa má povahu aktu, ktorý nepriaznivo postihuje žalobcu v zmysle článku 230 ES.

57 Nakoniec na napadnuteľnosť správ OLAF-u nemá žiadny vplyv okolnosť, že správy boli prijaté z poverenia riaditeľa vo forme aktu OLAF-u, ktorý by sa zhmotnil v danom prípade tým, že dotknutý orgán prijal a zaslal spornú správu 17. októbra 2002.

58 Zo všetkého, čo predchádza, vyplýva, že návrh na zrušenie správy OLAF-u zo 17. októbra 2002 o IRELA smeruje proti dokumentu, ktorý nemá žiaden záväzný právny účinok, ktorý by mohol zasiahnuť do záujmov žalobcu tým, že by podstatným spôsobom zmenil jeho právne postavenie. Návrhy na zrušenia zmienenej správy sú preto neprípustné.

O návrhoch na náhradu uvádzaných škôd

— *O prípustnosti*

Tvrdenia účastníkov konania

59 Komisia, ktorá sa dovoláva neprípustnosti žaloby v celom rozsahu, tvrdí, že neprípustnosť návrhov na zrušenie spôsobuje neprípustnosť návrhov na náhradu škody, keď jestvuje, ako v danom prípade, úzky vzťah medzi oboma návrhmi.

60 Okrem toho, keďže sťažnosť smerujúca voči správe OLAF-u, ktorú žalobca poslal 4. februára 2003 riaditeľovi OLAF-u, neobsahuje návrh na náhradu škody, návrhy na náhradu škody pána Camós Grau sú tiež neprípustné na základe článkov 90 a 91 služobného poriadku, na ktoré odkazuje nariadenie č. 1073/1999.

61 Žalobca tvrdí, že jeho návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonnosťou správy OLAF-u a závažnými chybami, ktorých sa dopustil OLAF voči nemu, je prípustný.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

— Pokiaľ ide o povinnosť predchádzajúceho podania sťažnosti

62 Zo spisového materiálu vyplýva, že vo svojej sťažnosti zo 4. februára 2003 na správu OLAF-u, sa žalobca obmedzil, pokiaľ ide o ujmu, ktorej náhrady sa domáha touto žalobou, na „využitie práva uplatniť nárok na náhradu krajne závažnej hmotnej škody a nehmotnej ujmy, ktoré mu táto správa spôsobila a ktoré mu môže spôsobiť v budúcnosti."

63 Právne stanovisko žalovanej spočíva na názore, že článok 14 nariadenia č. 1073/1999 zakotvuje povinnosť podať sťažnosť v zmysle článku 90 ods. 2 služobného poriadku pred podaním akejkoľvek žaloby proti rozhodnutiu OLAF-u bez ohľadu na to, či predmetom takejto žaloby je zrušenie takéhoto aktu, alebo náhrada škody. Preto na to aby žaloba o náhradu škody bola prípustná, treba predtým podať sťažnosť s tým istým predmetom. Odchýlka môže byť prípustná iba v prípade, keď návrhy na náhradu škody mali jednoznačne vedľajší charakter vzhľadom na prípustné návrhy na zrušenie, ktorým predchádzalo podanie sťažnosti — v prejednávanej veci však nejde o tento prípad.

64 Článok 14 nariadenia č. 1073/1999 však upravuje možnosť podať sťažnosť riaditeľovi OLAF-u len proti aktu, ktorý sťažovateľa nepriaznivo postihuje, a nie v prípade návrhu na náhradu škody založenom na údajne protiprávnych konaniach alebo nečinnosti OLAF-u v rámci vyšetrovania. Teda je potrebné posúdiť, či je správny extenzívny výklad tohto ustanovenia, ktorý podala Komisia, pokiaľ ide o povinnosť podať predchádzajúcu sťažnosť.

65 Toto posúdenie privádza k otázke, či spor musí byť spojený so všeobecným sporom, ktorého predmetom je mimozmluvná zodpovednosť upravená v článku 235 ES a článku 288 ES, alebo so sporom, ktorého predmetom sú vzťahy medzi Spoločenstvom a jeho zamestnancami upravené v článku 236 ES. V prvom prípade totiž sudca môže priamo rozhodovať o návrhoch na náhradu škody. V druhom prípade, naopak, žaloba o náhradu škody, ktorá smeruje k náhrade škody spôsobenej nie aktom, ktorý nepriaznivo postihuje a ktorého zrušenie sa navrhuje, ale rôznymi chybami alebo nečinnosťou, ktorých sa údajne dopustila administratíva, musí podľa judikatúry predchádzať konanie pozostávajúce z dvoch úsekov. Toto konanie sa musí povinne začať uplatnením nároku na náhradu škody u OPM a prípadne musí pokračovať podaním sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti (rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. júla 1993, Moat/Komisia, T-20/92, Zb. s. II-799, bod 47).

66 V tomto spore však žalobca nežaluje Komisiu ako OPM, do ktorého právomoci ako úradník patrí, ale ako inštitúciu, ku ktorej je pričlenený OLAF, služba, ktorá má funkčnú nezávislosť a ktorej vzťahy s úradníkmi a ostatnými zamestnancami rôznych inštitúcií nie sú upravené bežnými pravidlami upravujúcimi vzťahy medzi úradníkmi a ostatnými zamestnancami a ich OPM. Skutočnosť, že Komisia je v tomto spore, ako v prípade všetkých konaní vedených proti OLAF-u, žalovanou, vyplýva z administratívneho a rozpočtového začlenenia tejto služby do rámca dotknutej inštitúcie a z tej skutočnosti, že OLAF nemá vlastnú právnu subjektivitu. V tejto súvislosti stačí poznamenať, že ak by pán Camós Grau nebol úradníkom Komisie, ale inej inštitúcie, aj tak by musel žalovať Komisiu o náhradu škody, ktorá mu vznikla v dôsledku postupu OLAF-u.

67 Okrem toho sa spor netýka aktov alebo postupu Komisie, ktorých predmetom je služobný postup žalobcu, keďže správa OLAF-u sama osebe nemá žiaden právny účinok na jeho profesijnú situáciu, ako už bolo o tom skôr rozhodnuté. Na základe žalobných dôvodov, ktoré žalobca uvádza a ktoré sa týkajú protiprávnych úkonov, ktorých sa mal dopustiť OLAF voči nemu v priebehu vyšetrovania týkajúceho sa IRELA, v dôsledku čoho správa údajne obsahuje hodnotenia a závery v jeho neprospech, pán Camós Grau sa nachádza v tej istej situácii ako akákoľvek iná osoba, ktorú by správa OLAF-u obviňovala z pochybení a nedostatkov, bez ohľadu na to, či

je úradníkom Spoločenstiev. Okolnosť, že predmetom zistení OLAF-u týkajúcich sa žalobcu je jeho úloha pri riadení a fungovaní IRELA, ktorú vykonával ako úradník Komisie, nemení predmet sporu, ktorým nie je profesijná činnosť pána Camós Grau, ale spôsob, akým OLAF viedol a vedie vyšetrovanie, ktoré ho menovite uvádza a ktoré mu pripisuje zodpovednosť za zistené nezákonnosti.

68 Okolnosť, že pán Camós Grau v súlade s článkom 14 nariadenia č. 1073/1999 podal sťažnosť riaditeľovi OLAF-u spôsobom uvedeným v článku 90 ods. 2 služobného poriadku s cieľom dosiahnuť zrušenie správy OLAF-u, v tejto súvislosti nemá žiaden význam.

69 Na jednej strane sú totiž sústava opravných prostriedkov a uplatniteľnosť Služobného poriadku v tomto rámci právne otázky, ktoré nepodliehajú vôli účastníkov konania. Na druhej strane článok 14 nariadenia č. 1073/1999 nebol uplatniteľný, pretože zakotvuje možnosť podať sťažnosť len proti aktom nepriaznivo postihujúcim sťažovateľa; avšak z predchádzajúcich zistení vyplýva, že správa OLAF-u nebola takýmto aktom, a preto vyššie uvedené ustanovenie neumožňovalo použitie konania o sťažnosti podanej pred žalobou v tomto spore.

70 Od nadobudnutia účinnosti nových ustanovení Služobného poriadku 1. mája 2004 bol služobný poriadok doplnený o článok 90a týkajúci sa OLAF-u, ktorý stanovuje okrem možnosti, ktorá existovala aj predtým, podať riaditeľovi OLAF-u sťažnosť v zmysle článku 90 ods. 2 služobného poriadku proti aktu OLAF-u, ktorý sťažovateľa nepriaznivo postihuje a ktorý má súvislosť s vyšetrovaním OLAF-u aj možnosť podať v zmysle článku 90 ods. 1 uvedeného služobného poriadku riaditeľovi žiadosť, v ktorej je riaditeľ vyzvaný, aby prijal voči žiadateľovi rozhodnutie, ktoré súvisí s vyšetrovaním OLAF-u.

71 Keďže však článok 14 nariadenia č. 1073/1999 túto otázku neupravuje, pred nadobudnutím účinnosti uvedenej zmeny takéto spojenie so služobným sporom nebolo nevyhnutné, pokiaľ ide o návrhy na náhradu škody súvisiace s vyšetrovaniami OLAF-u. Žalobca teda nemusel postupovať v súlade s konaním upraveným v článku 90 služobného poriadku preto, aby podal takýto návrh o náhradu škody. Návrhy na náhradu škody uvedené v tejto žalobe nemôžu byť za týchto podmienok zamietnuté z toho dôvodu, že pán Camós Grau nepostupoval v súlade s konaním, ktoré nebolo stanovené právnymi predpismi účinnými v čase skutkových okolností.

72 Nakoniec treba pripomenúť, že v rámci svojej sťažnosti zo 4. februára 2003, ktorou napadol správu OLAF-u, pán Camós Grau síce hypoteticky, ale predsa uviedol svoje právo domáhať sa náhrady škody spôsobenej správou. Aj keď túto zmienku nemožno považovať za predchádzajúce uplatnenie nároku na náhradu škody vo formálnom zmysle, je potrebné pripomenúť, že predmetom sťažnosti je umožniť OPM zaujať stanovisko k služobnej otázke pred začatím súdneho konania. Žalovaná teda nemôže rozumne tvrdiť, za okolností, aké nastali v prejednávanej veci, že jej bola odňatá možnosť vopred sa pripraviť na súdne konanie o náhradu škody.

73 Podľa ustálenej súdnej praxe sa na administratívne sťažnosti v zmysle článku 90 ods. 2 služobného poriadku nevzťahuje žiadna formálna podmienka, ich obsah musí byť vykladaný a chápaný správnym orgánom s pozornosťou a usilovnosťou, s akou veľká a dobre vybavená organizácia musí konať voči subjektom práva, vrátane svojho personálu (rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 1978, Herpels/Komisia, 54/77, Zb. s. 585, bod 47).

74 V danom prípade treba usúdiť, že Komisii bolo umožnené sa vyjadriť k základom návrhu na náhradu škody pána Camós Grau, ako v administratívnej, tak aj v sporovej časti konania, a že v dôsledku toho, dokonca aj za predpokladu uplatniteľnosti článku 90 služobného poriadku, skutočnosť, že nárok nebol najskôr uplatnený

u zodpovedného subjektu, nemôže byť namietaný voči návrhom na náhradu škody žalobcu z toho dôvodu, že žalobca sa formálne nedomáhal, pred podaním žaloby, náhrady škody inak ako vo forme zrušenia správy.

— Pokiaľ ide o vzťah medzi návrhom na náhradu škody a návrhom na zrušenie

75 Žalovaná sa nemôže odvolávať na judikatúru, v zmysle ktorej, ak existuje úzky vzťah medzi návrhom na náhradu škody a návrhom na zrušenie, neprípustnosť návrhu na zrušenie spôsobuje neprípustnosť návrhu na náhradu škody (rozsudok Bossi/Komisia, už citovaný v bode 47 vyššie, bod 31).

76 Táto judikatúra má totiž výslovne za cieľ vyhnúť sa tomu, aby úradník, ktorý nenapadol v lehote rozhodnutie OMP, ktoré ho nepriaznivo postihuje, neobišiel tento zánik procesného práva podaním žaloby o náhradu škody založenej na údajnej nezákonnosti tohto rozhodnutia (rozsudky Súdneho dvora z 15. decembra 1966, Schreckenberg/Komisia, 59/65, Zb. s. 785, 797; z 12. decembra 1967, Collignon/Komisia, 4/67, Zb. s. 469, 480, a zo 7. októbra 1987, Schina/Komisia, 401/85, Zb. s. 3911, body 10 a 13).

77 Nemôže však ísť o takýto prípad vtedy, keď neprípustnosť návrhov na zrušenie je založená nie na ich oneskorenom podaní, ale na povahe napadnutého aktu, ktorý, hoci neumožňuje dotknutému subjektu domáhať sa jeho zrušenia, mu však môže spôsobiť nahraditeľnú škodu.

78 Subjekty práva, ktoré vzhľadom na podmienky prípustnosti uvedené v článku 230 štvrtom odseku ES, nemôžu napadnúť priamo niektoré akty alebo opatrenia

Spoločenstva, totiž majú možnosť žalobou napadnúť konanie, ktoré nemá charakter rozhodnutia a ktoré v dôsledku toho nemôže byť predmetom žaloby o zrušenie, a to podaním žaloby o náhradu škody z mimozmluvnej zodpovednosti upravenej v článku 235 ES a v článku 288 druhom odseku ES, pokiaľ takéto konanie môže založiť zodpovednosť Spoločenstva (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. januára 2003, Philip Morris International a i./Komisia, T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 a T-272/01, Zb. s. II-1, bod 123). Subjekty práva majú možnosť v rámci takejto žaloby o náhradu škody poukazovať na nezákonnosti, ktorých sa dopustili správne orgány pri vypracovaní a pri prijatí administratívnej správy, hoci táto nie je rozhodnutím, ktoré priamo zasahuje do práv osôb, ktoré sú v nej uvedené (rozsudok Súdneho dvora z 10. júla 2001, Ismeri Europa/Dvor audítorov, C-315/99 P, Zb. s. I-5281, body 29 a 30).

79 Okrem toho je žaloba o náhradu škody samostatnou žalobou, ktorá má osobitnú úlohu v rámci systému žalôb a je podriadená podmienkam výkonu, ktoré sú stanovené vzhľadom na jej osobitný predmet (pozri rozsudok Súdneho dvora z 23. marca 2004, Európsky Ombudsman/Lamberts, C-234/02 P, Zb. s. I-2803, bod 106, a citovaná judikatúra).

80 Preto žaloba o náhradu škody podaná pánom Camós Grau, ktorej predmetom je náhrada nemajetkovej ujmy a ujmy na služobnom postupe, ktoré by mali vyplynúť z protiprávneho postupu, ktorého sa dopustil OLAF v rámci vyšetrovania týkajúceho sa IRELA, a tiež z vypracovania nasledujúcej správy, musí byť skúmaná, pokiaľ ide o jej prípustnosť, nezávisle od žaloby o neplatnosť.

81 Z predchádzajúcich zistení vyplýva, že návrhy žalobcu, ktoré smerujú k náhrade škôd, ktoré mu boli spôsobené postupom OLAF-u, musia byť vyhlásené za prípustné.

O veci samej

Tvrdenia účastníkov konania

82 Žalobca tvrdí, že protiprávny postup, ktorého sa dopustil OLAF v priebehu vyšetrovania týkajúceho sa IRELA a pri prijímaní správy zo 17. októbra 2002, je takým porušením služobných povinností, ktoré mu spôsobilo závažnú nemajetkovú ujmu a ujmu na služobnom postupe.

83 Vo svojej žalobe rozvádza dôvody pozostávajúce zo šiestich bodov, ktoré sa týkajú uvádzaných nezrovnalostí.

84 Po prvé, rozhodnutie OLAF-u o vylúčení pána P. z vyšetrovania nezodpovedá povinnosti odôvodnenia, ktorú zakotvuje článok 253 ES a článok 25 služobného poriadku, keďže pán Camós Grau bol s ním oboznámený na základe rozhodnutia vedúceho oddelenia „Sudcovia, porada a súdny dohľad" doručeného 17. mája 2002, ktoré však neuvádza presné dôvody tohto rozhodnutia.

85 Po druhé, OLAF mal údajne porušiť práva na obhajobu, ako aj zásadu ochrany legitímnej dôvery a zásadu správneho úradného postupu. Správa externého auditu zo 14. decembra 2000 týkajúca sa IRELA nebola oznámená pánovi Camós Grau v primeranom čase vzhľadom na jeho výsluch vykonaný OLAF-om 22. februára 2001. Počas tohto výsluchu ho vyšetrovatelia údajne nechali v presvedčení, že bol vypočúvaný ako svedok, a nie s cieľom zistiť jeho zodpovednosť. Ani počas výsluchu, ani neskôr, keď musel odpovedať na písomné otázky, ktoré mu boli položené, nemal

k dispozícii informácie nevyhnutné na svoju obhajobu, najmä dôkazy, ktoré vyhľadal a zabezpečil OLAF proti nemu. Práva na obhajobu a článok 4 rozhodnutia 1999/396 boli tiež porušené z toho dôvodu, že správa OLAF-u a jej prílohy mu neboli doručené pred prijatím uvedenej správy.

86 Po tretie, žalobca tvrdí, že správa OLAF-u bola vyhotovená v rozpore s ustanoveniami článku 6 ods. 1 až 3 a článku 9 ods. 1 a ods. 2 nariadenia č. 1073/99, ako aj v rozpore so zásadou objektívnosti vyšetrovaní vedených OLAF-om, keď jediný vyšetrovateľ, ktorý zostal poverený vyšetrovaním až do jeho konca, sa na ňom nezúčastňoval. Návrh správy vypracovaný týmto vyšetrovateľom pred jeho odchodom z OLAF-u na začiatku septembra 2002 bol podstatne odlišný od konečnej správy, ktorá nie je ním podpísaná. Žalobca tvrdí, že vyšetrovacie správy OLAF-u musia byť vyhotovené vyšetrovateľmi a riaditeľa OLAF-u nariadenie č. 1073/99 neoprávňuje ani prijať, ani zmeniť vyšetrovaciu správu.

87 Po štvrté, žalobca tvrdí, že vyšetrovanie nebolo vedené, ako stanovuje nariadenie č. 1073/99, v súlade so základnými zásadami práva Spoločenstva a v súlade so Služobným poriadkom, najmä s článkom 14. Keď totiž pán Camós Grau uviedol OLAF-u závažné dôvody týkajúce sa stretu záujmov jedného vyšetrovateľa, OLAF mal zabezpečiť, aby úkony urobené týmto vyšetrovateľom a vytýčené smerovanie, ktorým sa malo uberať vyšetrovanie, boli objektívne odôvodnené a nevyplývali zo stretu záujmov, na ktorý poukázal žalobca. Závažnosť dôvodov uvádzaných pánom Camós Grau je potvrdená rozporuplným odôvodnením rozhodnutia z 28. mája 2003, ktorým sa zamieta sťažnosť proti spornej správe, pretože toto rozhodnutie uznáva, že vylúčenie pána P. z vyšetrovania bolo nevyhnutné pre zachovanie objektívnosti vyšetrovania, pričom to isté rozhodnutie uvádza, že jeho činnosť v rámci vyšetrovania nemala škodlivé dôsledky.

88 Po piate, OLAF sa dopustil zjavných pochybení pri posudzovaní úlohy pána P. na jednej strane, pokiaľ ide o kontroly vykonávané Komisou v súvislosti s IRELA,

v dôsledku zodpovednosti, ktorá prešla z vyšetrovateľa na GR „Finančná kontrola“ a na druhej strane tým, že popieral, že stret záujmov pána P. mal dopad na vyšetrovanie, hoci tento hral podstatnú a rozhodujúcu úlohu pri určení smerovania a vedení vyšetrovania, čo potvrdzuje konečné znenie správy.

89 Po šieste, žalobca tvrdí, že boli porušené zásady spravodlivosti a nestrannosti. Hoci OLAF pripustil, že nestrannosť a objektívnosť pána P. nemohla byť zaručená, a z tohto dôvodu bol tento vylúčený z vyšetrovania, OLAF z toho nevyvodil dôsledky a ponechal v platnosti úkony urobené pánom P. Správa OLAF-u sa preto vyhla otázke zodpovednosti úradníkov GR „Finančná kontrola“ a naopak pričítala hlavnú zodpovednosť za zistené nezrovnalosti úradníkom Komisie zúčastneným na riadení IRELA, a osobitne žalobcovi.

90 Na podporu svojho návrhu na náhradu škody pán Camós Grau uvádza, že OLAF sa dopustil dvoch závažných chýb, a to po prvé tým, že vyšetrovaním týkajúcim sa IRELA poveril úradníka, ktorého nestrannosť nemohla byť po formálnej stránke zaručená, čo bolo aj potvrdené rozhodnutím zo 17. mája 2002, a po druhé tým, že prijal závery, ktoré nie sú založené na dostatočne presvedčivých skutkových okolnostiach, čo vyplýva z dodatočného vyšetrovania vedeného OPM.

91 Žalobca tvrdí, že chyby, ktorých sa dopustil OLAF, mu spôsobili ujmu dvojakého druhu. Na jednej strane OLAF zasiahol do jeho duševnej rovnováhy, do jeho cti a do jeho profesijného dobrého mena tým, že nevyvrátil neoprávnené pochybnosti, ktoré sa ho týkajú, a tým, že neodvrátil jeho obavy zo začatia disciplinárneho a trestného konania až do odloženia veci príslušnými správnymi a súdnymi orgánmi, čím mu spôsobil nemajetkovú ujmu. Pán Camós Grau poukazuje v tejto súvislosti na dĺžku konania, závažnosť záverov OLAF-u a zverejnenie jeho osoby v tlači. Na druhej strane žalobcovi vznikla ujma na služobnom postupe, keďže jeho prihláška na miesto riaditeľa nebola prijatá, hoci dočasne vykonával túto funkciu, a teda spĺňal podmienky, ktoré sa vyžadujú pre to, aby do tejto funkcie mohol byť vymenovaný.

92 Komisia zastáva názor, že podmienky vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva nie sú splnené, keďže jej nemôže byť vyčítané žiadne protiprávne konanie, a keďže prebehlo vyšetrovanie OLAF-u a správa bola vyhotovená v súlade s vyžadovanými podmienkami objektívnosti a nestrannosti.

93 Po prvé žalovaná tvrdí, že rozhodnutie zo 17. mája 2002 spĺňalo povinnosť odôvodnenia a že žalobca uvádza nesprávne článok 25 služobného poriadku, keďže uplatniteľným ustanovením bol článok 14 nariadenia č. 1073/99.

94 Po druhé žalovaná uvádza, že práva na obhajobu neboli porušené. Pán Camós Grau mal dostatočne dlhú lehotu pred svojim výsluchom na to, aby preskúmal správu externého auditu týkajúceho sa IRELA a všetky informácie potrebné na svoju obhajobu v priebehu vyšetrovania. Vyšetrovatelia neuviedli žalobcu do omylu, pokiaľ ide o predmet vyšetrovania, a početné otázky, ktoré mu boli kladené, mu umožnili byť si v plnej miere vedomý skutkových okolností, s ktorými môže byť spájaný. Okrem toho ani nariadenie č. 1073/1999, ani článok 4 rozhodnutia 1999/396 neurčujú povinnosť oboznámiť dotknutú osobu s návrhom správy OLAF-u, ale iba to, že tejto osobe sa musí umožniť vyjadriť sa ku všetkým skutkovým okolnostiam, ktoré sa jej týkajú, čo v danom prípade bolo urobené.

95 Po tretie Komisia vysvetľuje, že podľa vnútornej organizácie OLAF-u je vyhotovenie vyšetrovacej správy, ktoré je vykonané v súlade s článkom 9 nariadenia č. 1073/1999, pod vedením riaditeľa, zverené výkonnému úradu [bureau exécutif, executive board] a že žiadna všeobecná zásada neukladá povinnosť neprerušenej súvislosti v zložení skupiny úradníkov a zamestnancov, ktorí vedú vyšetrovanie.

96 Po štvrté Komisia uvádza, že pokiaľ ide o súlad s právom a objektívnosť vyšetrovania, OLAF starostlivo skúmal možnosť stretu záujmov pána P. a že potom, ako to zistil, OLAF vylúčil vyšetrovateľa v štádiu, keď správa ešte nebola dokončená.

97 Po piate nie je zjavne nesprávny spôsob, akým OLAF posúdil úlohu pána P., pokiaľ ide o jeho predchádzajúce úlohy a o predmetné vyšetrovanie. Žalovaná tvrdí, že pán P. sa zúčastňoval vyšetrovania ako spolupracujúci vyšetrovateľ, ktorý v žiadnom prípade neurčoval jeho stratégiu a smerovanie a ani nerozhodoval o správe po obsahovej stránke. Správa bola pripravená iným vyšetrovateľom a vyhotovená výkonným úradom OLAF-u s plným vedomím toho, že pán P. je vylúčený z vyšetrovania.

98 Po šieste Komisia tvrdí, že vyšetrovanie bolo vedené v súlade so zásadami nestrannosti a spravodlivosti, pretože o vylúčení pána P. sa rozhodlo presne s cieľom zabezpečiť nestrannosť a objektívnosť vyšetrovania Tvrdí, že napadnutá správa odhalila prípadnú zodpovednosť iných úradníkov najmä z GR „Finančná kontrola", a že dokumenty predložené žalobcom v tejto súvislosti boli založené do spisového materiálu.

99 Pokiaľ ide o ujmy ktorých náhrady sa pán Camós Grau domáha, Komisia je toho názoru, že žalobca nepreložil žiaden konkrétny dôkaz preukazujúci skutočnosť tvrdenej nemajetkovej ujmy, ani žiaden dôkaz týkajúci sa uvádzanej ujmy na služobnom postupe.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

— O vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva

100 Podľa ustálenej judikatúry v oblasti zodpovednosti Spoločenstva za škody spôsobené osobám porušením práva Spoločenstva, ktorého sa dopustila inštitúcia alebo orgán Spoločenstva, je priznané právo na náhradu škody, keď sú splnené tri podmienky, to znamená, že z porušeného pravidla práva vyplývajú práva jednotlivca, že porušenie je dostatočne preukázané a že existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením

právnej normy pôvodcom protiprávneho úkonu a škodou, ktorú utrpeli poškodené osoby (rozsudky Súdneho dvora z 5. marca 1996, Brasserie du pêcheur a Factortame, C-46/93 a C-48/93, Zb. s. I-1029, bod 51; zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, body 41 a 42, a z 10. decembra 2002, Komisia/Camar a Tico, C-312/00 P, Zb. s. I-11355, bod 53).

— O právnych normách, ktoré boli údajne porušené

101 Pre rozhodnutie o mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva treba najskôr v danom prípade skúmať, či právne normy, ktorých porušenie žalobca uvádza, majú za cieľ priznať práva jednotlivcom. Žalobca uvádza porušenie zásad nestrannosti, spravodlivosti a objektívnosti, ochrany legitímnej dôvery a správneho úradného postupu. Uvádza tiež porušenie práv na obhajobu a pravidiel upravujúcich formu, ktoré sa týkajú vyhotovenia správ OLAF-u, ako aj povinnosti odôvodnenia.

102 V tejto súvislosti stačí skonštatovať, že aspoň pravidlo nestrannosti, ktoré zaväzuje inštitúcie pri plnení takých vyšetrovacích úloh, akých plnením je poverený OLAF, sa okrem všeobecného záujmu zameriava na ochranu dotknutých osôb a priznáva im subjektívne právo na dodržiavanie zodpovedajúcich záruk (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, Zb. s. I-5469, bod 14).

103 Preto treba skonštatovať, že žalobca uvádza porušenie normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom.

— O konaní OLAF-u pri vedení vyšetrovania a pri vyhotovení správy týkajúcej sa IRELA

104 Pre rozhodnutie o mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva je potrebné následne určiť, či konanie OLAF-u pri vedení vyšetrovania a pri vyhotovení správy týkajúcej sa IRELA obsahuje dostatočne závažné porušenie uvádzaného pravidla nestrannosti, to znamená podľa judikatúry, či sa v tejto súvislosti ukazuje zjavné a vážne porušenie hraníc stanovených pre jej diskrečnú právomoc (pozri v tomto zmysle rozsudok Európsky ombudsman/Lamberts, už citovaný v bode 79 vyššie, body 49, 60, 62 a 63).

105 Na základe ustanovení, ktoré upravujú postavenie a činnosť OLAF-u, musí OLAF viesť vyšetrovania patriace do jeho právomoci v súlade so Zmluvou a so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva, najmä s požiadavkou nestrannosti, ako aj v súlade so Služobným poriadkom, ktorého článok 14 sleduje najmä to, aby sa vyhlo situáciám prípadných stretov záujmov úradníkov.

106 S cieľom zhodnotiť konanie OLAF-u treba po prvé zvážiť to, či ide o skutočný stret záujmov pána P., berúc do úvahy pracovné úlohy týkajúce sa IRELA, ktoré plnil v rámci predchádzajúcich pracovných funkcií na GR „Finančná kontrola", po druhé skutočnú úlohu tohto vyšetrovateľa pri vedení vyšetrovania týkajúceho sa IRELA a po tretie prípadne dosah takejto úlohy na vyhotovenie správy zo 17. októbra 2002.

107 Po prvé, pokiaľ ide o otázku, či ide o skutočný stret záujmov pána P., v liste zo 17. mája 2002, ktorý zaslal pánovi Camós Grau vedúci oddelenia „Sudcovia, porada a súdny dohľad" je uvedené, že OLAF, vzhľadom na právne stanovisko, ktoré dalo toto oddelenie riaditeľovi OLAF-u, podľa ktorého „účasť [pána P.] ako vyšetrovateľa,

člena vyšetrovacieho tímu, v príslušnej veci [IRELA] by mohla byť vnímaná ako stret záujmov“ a v súlade s návrhom, ktorý dalo riaditeľovi toto oddelenie, rozhodol o vylúčení dotknutej osoby z vyšetrovania. Okrem toho vyplýva z vyjadrenia Komisie, že so zreteľom na túto možnosť stretu záujmov a s cieľom zabezpečiť nestrannosť a objektívnosť vyšetrovania, bol pán P. z neho vylúčený.

108 O skutočnosti stretu záujmov pána P. v danom prípade naozaj niet žiadnej pochybnosti. Zo spisového materiálu totiž vyplýva, že finančné zdroje IRELA pochádzali takmer úplne z rozpočtu Spoločenstva, že GR príslušné pre Latinskú Ameriku, kde pán Camós Grau pracoval v čase skutkových okolností, zabezpečovalo technický a finančný dohľad nad IRELA, a že GR „Finančná kontrola“, ktorého úlohou je pripojiť súhlas ku všetkým výdavkovým záväzkom a ku všetkým vykonaným úhradám z prostriedkov Spoločenstva, sa zaoberalo všetkými projektmi, ktoré boli zadané IRELA.

109 Pán P., vzdelaním účtovník, pritom pracoval v čase skutkových okolností, ktoré sú predmetom vyšetrovania, na GR „Finančná kontrola“ na oddelení poverenom kontrolou výdavkov IRELA ako zodpovedná osoba za horizontálne a metodické záležitosti odvetvia humanitárnej a potravinovej pomoci. Konkrétne úlohy vedúceho tohto oddelenia vykonával od 1. marca do 30. novembra 1998, ako aj v mesiaci marec 2000, čo ho oprávňovalo podpisovať dokumenty týkajúce sa IRELA. VDÚ sa vo svojej správe zmieňuje aj o oznámení z 3. januára 1997, podpísanom pánom P. a zaslanom riaditeľovi príslušnému pre Latinskú Ameriku, ktoré schvaľuje povolenie, ktoré vyjadrilo GR „Finančná kontrola“ projektu týkajúcemu sa IRELA.

110 Preto existencia stretu záujmov pána P. je preukázaná.

111 Po druhé, pokiaľ ide o skutočnú úlohu pána P. pri vedení vyšetrovania týkajúceho sa IRELA, treba poznamenať, že podľa rozhodnutia o začatí vnútorného vyšetrovania

z 30. januára 2001, štyria zamestnanci OLAF-u, medzi nimi aj pán P., boli splnomocnení viesť vyšetrovanie. Dvaja z nich opustili OLAF 30. septembra 2001, a preto sa prestali zúčastňovať na vyšetrovaní. Po tom, ako bol pán P. vylúčený z vyšetrovania na základe rozhodnutia zo 17. mája 2002, zostal teda jediný vyšetrovateľ poverený vyšetrovaním, ktorý podľa OLAF-u viedol vyšetrovanie a vypracoval s pánom P. predbežnú správu z 20. decembra 2000 a ktorý vyhotovil konečnú správu. Tento vyšetrovateľ opustil OLAF 30. septembra 2002 a správu nepodpísal.

112 Zo spisového materiálu vyplýva, že vylúčený vyšetrovateľ sa zúčastňoval na všetkých výsluchoch vykonaných v mene OLAF-u, ktoré prebehli v období od februára 2001 až do apríla 2002, s výnimkou výsluchu bývalého riaditeľa riaditeľstva príslušného pre Latinskú Ameriku, hierarchicky priamo nadriadeného pánovi Camós Grau. Tento vyšetrovateľ bol ďalej jedným z dvoch autorov správy o výjazde do sídla IRELA v Madride, ako aj vyššie uvádzanej predbežnej správy z 20. decembra 2000. Tiež sa zdá, že všetky vyšetrovacie úkony, ktoré boli urobené pred vylúčením pána P. a ktoré boli urobené dvoma alebo troma osobami, až na jednu výnimku, boli urobené za účasti neskôr vylúčeného vyšetrovateľa.

113 Je teda potrebné konštatovať, že pán P. sa zúčastnil na vedení vyšetrovania v celom jeho priebehu. Tvrdenie Komisie, podľa ktorého tento vyšetrovateľ nebol poverený riadením vyšetrovania, ale mal len podriadenú a doplňujúcu úlohu, nemôže vyvrátiť zistenia o trvalej prítomnosti a podstatnom zapojení pána P. do vyšetrovania týkajúceho sa IRELA.

114 Po tretie, pokiaľ ide o dosah účasti pána P. na vyšetrovanie pri vyhotovení správy zo 17. októbra 2002, žalovaná uvádza, že OLAF zohľadnil možnosť stretu záujmov vyšetrovateľa pri spísaní konečnej správy, a že táto správa bola vyhotovená s plným vedomím stretu záujmov v tejto súvislosti.

115 Je preto potrebné skúmať dokumenty, ktoré postupne slúžili pre vypracovanie správy, skúmajúc obzvlášť, ako navrhuje žalobca, po prvé či z nich vyplýva, že prípadná zodpovednosť GR „Finančná kontrola", napriek jeho úlohám, bola protiprávne vylúčená alebo znížená, po druhé či potom, ako OLAF vylúčením pána P. z vyšetrovania pripustil, že v jeho prípade existuje nebezpečenstvo stretu záujmov, bola táto skutočnosť zohľadnená v správe zo 17. októbra 2002, a po tretie, vo všeobecnejšej rovine, či námietky žalobcu týkajúce sa toho, že vyšetrovanie a nasledujúca správa neboli nestranné, sú týmto skúmaním potvrdené.

116 Do úvahy treba vziať tri dokumenty, a to predbežnú správu z 20. decembra 2000 spísanú pánom P. a vyšetrovateľom, ktorý zostal poverený vyšetrovaním až do jeho konca, návrh správy vyhotovený posledným uvedeným vyšetrovateľom na konci augusta 2002 a konečnú správu zo 17. októbra 2002.

117 Po prvé, z predbežnej správy z 20. decembra 2000 vyplýva, že táto kladie dôraz na účasť úradníkov Komisie na riadení IRELA — ktoré je kvalifikované ako významný, a spochybniteľný zásah — uvádzajúc, že títo boli pôvodcami vytvorenia finančnej rezervy a že títo úradníci schválili spolu s členmi Parlamentu túto nedovolenú prax, ktorej účelom bolo zásobovanie tohto fondu. Pokiaľ ide o prípadnú úlohu GR „Finančná kontrola" pri riadení IRELA, o tomto riadení sa zmieňuje výlučne v súvislosti s audítorskou správou IRELA vyhotovenou týmto riaditeľstvom v roku 1997 a s kritikou, ktorú vyjadrila voči finančnému riadeniu IRELA a ktorá bola uvádzaná ako možný dôvod vylúčenia úradníkov Komisie z riadenia IRELA. Okrem toho je dokument spísaný tak, že potvrdzuje vedomosť o nedovolených konaniach, ktorý sa dopustili úradníci Komisie.

118 Ďalej, pokiaľ ide o návrh správy vypracovaný na konci augusta 2002, zdá sa, že niektoré časti týkajúce sa úlohy GR „Finančná kontrola" a úlohy Komisie ako celku boli zmiernené alebo odstránené v konečnom znení správy. Konkrétne návrh správy sa odvoláva na vedomosť o tom, že na pôde Komisie existovali postupy, ktoré IRELA umožňovali dosahovanie nedovolených ziskov, keďže inštitúcia (finančná kontrola)

prijala preukazujúce dokumenty. Návrh uvádza, že GR „Finančná kontrola" vo svoje správe z roku 1997 urobilo čiastočný rozbor situácie. Považuje za nepochopiteľnú skutočnosť, že audítori tohto riaditeľstva neskúmali hlbšie otázky, ktoré vznikli automaticky po zistení nezrovnalostí. Pokiaľ ide o zodpovednosť Komisie, uvádza sa, že „vec IRELA presiahla zodpovednosti konkrétneho GR a že GR ‚Finančná kontrola' nekonalo dôsledne, keď malo všetky informácie potrebné pre dôkladné preskúmanie finančných problémov [IRELA]." Záverom návrh poukazuje na to, že úloha Komisie vo veci IRELA sa neobmedzuje na činnosť troch osôb, ale je „výsledkom činnosti inštitúcie", že kontrolné systémy Komisie nefungovali účinne, že GR „Finančná kontrola" vykonávalo „slabú kontrolu" a že služby Komisie nekonali koordinovane.

119 Napokon, z konečnej správy zo 17. októbra 2002 vyplýva, že táto sa obmedzuje na označenie *ad limina*, pokiaľ ide o úlohu a prípadnú zodpovednosť GR „Finančná kontrola", že bolo rozhodnuté neanalyzovať tieto okolnosti preto, aby sa nespomalilo vyšetrovanie. Ak aj dodáva, že prípadná zodpovednosť úradníkov sa musí objasniť, táto otázka však nie je skúmaná ďalej v tejto správe, keďže je uvedené, že v rámci vyšetrovania bol vypočutý jediný úradník predmetného riaditeľstva.

120 Vyvodiac záver zo skúmania skutkových okolností, správa uvádza, že vyšetrovanie preukázalo, že jedine úradníci Komisie, ktorí sa zúčastnili na riadení IRELA mali vedomosti o operačných podrobnostiach, ktoré umožňovali dosahovať pravidelne ziskové marže, zdôrazniac „aktívnu úlohu" a „hlavnú zodpovednosť" dotknutých subjektov pri zavedení a fungovaní systému.

121 Skúmajúc úlohu Komisie, správa zotrváva na úlohe a zodpovednosti príslušného riaditeľstva pre Latinskú Ameriku tvrdiac najmä, že úradníci tohto riaditeľstva prítomní v štruktúrach IRELA využili svoje postavenie „na použitie dokumentov

umožňujúcich výplaty ziskov" Pokiaľ ide o GR „Finančná kontrola", správa uvádza iba audit vykonaný v roku 1997 a jeho neúplnosť.

122 Konečné závery správy znova opakujú, že systém financovania IRELA, ktorý je pôvodcom zistených nezrovnalostí, bol zavedený v orgáne, ktorého najaktívnejšími členmi boli zamestnanci Komisie, a že riaditeľstvo príslušné pre Latinskú Ameriku poznalo operačné podrobnosti. Zdá sa, že správa sa vyhla skúmaniu zodpovednosti GR „Finančná kontrola", aj keď v závere je uvedená poznámka o jeho „pasivite" a „neexistencii serióznej kontroly z jeho strany".

123 Pokiaľ ide o zodpovednosť jednotlivých zamestnancov, správa spomedzi zamestnancov Komisie uvádza menovite len úradníkov riaditeľstva príslušného pre Latinskú Ameriku, ktorý sa zúčastnili na riadení IRELA a odporúča voči nim začať disciplinárne konanie, pričom tieto odporúčania sú znova uvedené pod nadpisom „Ďalší postup", kde sa odporúča ich rozšírenie „prípadne na ďalších úradníkov, najmä v rámci GR ‚Finančná kontrola'".

124 Porovnávacie skúmanie po sebe nasledujúcich znení správy OLAF-u ukazuje, že konečné znenie zjavne obišlo a znížilo úlohu GR „Finančná kontrola" a súbežne sústredilo úplnú zodpovednosť za nezrovnalosti, ktoré sa vyčítajú Komisii, iba na úradníkov, ktorí sa zúčastnili na riadení IRELA, a to tak, že potvrdilo stanovisko obsiahnuté v predbežnej správe, jedným z autorov ktorej bol pán P., a tým, že odmietlo dôkladnejšie rozlíšenie zodpovednosti uvedené v návrhu správy vyhotovenom bez účasti pána P. na konci augusta 2002, ktoré podrobnejšie skúma úlohu GR „Finančná kontrola" poukazujúc na jeho vlastnú nečinnosť vo veci IRELA a ktoré odmieta spájať zodpovednosť v rámci Komisie iba s uvedenými úradníkmi, a prijíma záver, že uvedená zodpovednosť vyplýva skôr z nefunkčnosti inštitúcií, ktorá zasahuje aj GR „Finančná kontrola".

125 Z predchádzajúceho vyplýva po prvé, že je preukázané, že stret záujmov pána P. bol skutočný. Po druhé, pán P. sa zúčastnil takmer na všetkých vyšetrovacích úkonoch, pričom žiaden z nich nebol napadnutý po tom, čo bol vylúčený z vyšetrovania. Navyše konal v rámci skupiny, ktorej počet členov sa časom znížil, a bol jednou z dvoch osôb, ktoré vyhotovili predbežnú správu. Po tretie, pán P. hral hlavnú úlohu pri vedení vyšetrovania.

126 Okrem toho zo spisového materiálu vyplýva, že vplyv pána P. na vedenie vyšetrovania bol na ujmu nestrannosti. Dve služby, konkrétne riaditeľstvo príslušné pre Latinskú Ameriku a GR „Finančná kontrola", boli, z dôvodu svojich úloh, poverené sledovaním a kontrolou činnosti IRELA, najmä pokiaľ ide o finančné otázky. V rámci vnútorného vyšetrovania začatého OLAF-om bolo skúmanie úlohy GR „Finančná kontrola" o to viac opodstatnené, že IRELA bola úplne závislá od podpory Spoločenstva a že GR „Finančná kontrola", ktoré sa zameriava na všetky záväzky z prostriedkov Spoločenstva, viackrát vyjadrilo pripomienky týkajúce sa IRELA.

127 Je však nesporné, že bolo prijaté rozhodnutie nezačať vyšetrovanie týkajúce sa GR „Finančná kontrola", keďže predmetom vyšetrovania bola, pokiaľ ide o prípadnú zodpovednosť Komisie, výlučne úloha riaditeľstva príslušného pre Latinskú Ameriku. V tejto súvislosti sa zdá, že vyšetrovanie vedené počas obdobia od februára 2001 do apríla 2002, v priebehu ktorého bol vypočutý jediný zamestnanec GR „Finančná kontrola", oproti piatim zamestnancom riaditeľstva príslušného pre Latinskú Ameriku, sledovalo usmernenie, ktoré dala vyšetrovaniu predbežná správa. Táto správa, jedným z autorov ktorej bol pán P., preto nesledovala vyvodenie zodpovednosti voči GR „Finančná kontrola", ale naopak obsahovala rozhodné tvrdenia o účasti úradníkov riaditeľstva príslušného pre Latinskú Ameriku na zistených nezrovnalostiach. Záver, podľa ktorého usmernenie vyšetrovania vyplývajúce z vplyvu pána P. bolo rozhodujúce, bol potvrdený stanoviskom z 2. mája 2002, ktoré uviedla žalovaná vo svojich odpovediach na otázky položené Súdom prvého stupňa, ktoré sa týkajú vypracovania spornej správy uvedenej v bode 30 vyššie,

v ktorej vedúci oddelenia „Sudcovia, porada a súdny dohľad“ OLAF-u rozhodol o vylúčení vyšetrovateľa a odporučil nezohľadniť v konečnej správe „podnety pochádzajúce od pána P“.

128 Neúplné, a tým pádom zaujaté hodnotenie úlohy Komisie, ktoré je z metodologického hľadiska ťažko pochopiteľné vzhľadom na podstatný charakter úlohy finančnej kontroly, mohlo viesť v dôsledku opomenutí len k skreslenému zisteniu presnej zodpovednosti dotknutých služieb inštitúcie a v dôsledku toho ich členov.

129 Konečná správa pripisujúca plnú zodpovednosť za podvodné konania Komisie iba úradníkom GR príslušného pre Latinskú Ameriku, ktorí sa zúčastnili na riadení IRELA, bez toho, aby vzala do úvahy skutočnosti týkajúce sa úlohy GR „Finančná kontrola“, ktoré sú uvedené v návrhu správy vyhotovenom na konci augusta 2002, ktorá obsahuje viacero kritických hodnotení týkajúcich sa tohto riaditeľstva, potvrdzuje nerovnováhu vyplývajúcu z tohto neúplného a zaujatého skúmania zodpovednosti inštitúcií.

130 Dôvody nepreskúmania úlohy GR „Finančná kontrola“ uvedené v správe zo 17. októbra 2002, podľa ktorej „na účely nespomalenia vyšetrovania bolo rozhodnuté nerozoberať okolnosti týkajúce sa zodpovednosti GR ‚Finančná kontrola‘“, sú neprijateľné. Starostlivosť OLAF-u viesť svoje vyšetrovania bez zbytočných prieťahov je síce legitímna, keď od vzniku príslušných skutočností uplynul dlhší čas, čo môže viesť k premlčaniu, nemôže však právne odôvodniť neúplné alebo selektívne preskúmanie prípadnej zodpovednosti rôznych služieb inštitúcie alebo kontrolnej organizácie, keď je zjavné, ako v danom prípade, že uvedené služby z rôznych dôvodov zohrávali úlohu pri vzniku okolností, ktoré sú predmetom vyšetrovania.

131 Z predchádzajúceho vyplýva, že obsah a závery správy OLAF-u sú v rozpore s požiadavkou nestrannosti. Toto porušenie právnej normy OLAF-om, o ktoré ide, je o to závažnejším nesplnením povinnosti, že OLAF bol vytvorený s cieľom viesť vyšetrovania týkajúce sa všetkých nezákonných činností, ktoré sú na ujmu Spoločenstiev a ktoré môžu byť administratívne alebo trestne stíhané, a bol zriadený ako nezávislá služba Komisie preto, aby bol funkčne nezávislý, čo sa považuje za nevyhnutné pre výkon jeho úloh. Okrem toho, vzhľadom na vedomosť o strete záujmov pána P., čo OLAF koniec koncov aj pripustil tým, že vylúčil vyšetrovateľa z vyšetrovania, vyplýva zjavnosť porušenia požiadavky nestrannosti z toho, že konečná správa potvrdzuje zaujatosť usmernenia vyšetrovania, daného pod vplyvom pána P.

132 Tento záver bol okrem toho potvrdený správou VDÚ z 2. júla 2003. Treba pripomenúť, že VDÚ bol poverený určením toho, či je s vtedy účinnými právnymi predpismi Spoločenstva zlučiteľný/-á (1) účasť úradníkov Komisie na riadení IRELA, (2) návrh a/alebo strpenie plánu finančného ozdravenia a označenie prípadnej individuálnej zodpovednosti úradníkov, ktorá by z toho vyplynula a (3) prípadná zodpovednosť úradníkov Komisie, ktorí sa zúčastnili na riadení IRELA, ako aj tých služieb, ktoré boli poverené výkonom kontroly prostriedkov IRELA získaných od Spoločenstva.

133 Správa VDÚ, ktorá skúma úlohu GR „Finančná kontrola", zdôrazňuje, že o tomto riaditeľstvo nie je žiadna zmienka v konečnej správe OLAF-u, s výnimkou odporúčania uvedeného v záhlaví „Ďalší postup".

134 VDÚ však poznamenáva, pokiaľ ide o rozhodnutie vytvoriť finančnú rezervu, čo bolo pôvodom nezrovnalostí, že na jednej strane táto rezerva bola vytvorená nepochybne pred účasťou troch úradníkov, ktorí sú obvinení v správe OLAF-u, že ju odporúčalo riaditeľstvo príslušné pre Latinskú Ameriku a GR „Finančná kontrola" v roku 1986, rozhodlo sa o nej v roku 1988 a že Komisia prijala, dokonca podporila tento finančný postup. VDÚ zdôrazňuje, na druhej strane, že nezákonnosť tohto postupu bola

vytknutá len s oneskorením v roku 1997, riaditeľstvom príslušným pre Latinskú Ameriku, ktoré sa obrátilo na právnu službu Komisie a GR „Finančná kontrola", ktoré vyjadrilo pochybnosti o zákonnosti postupu, a to v rozpore so svojim stanoviskom, ktoré vyjadrilo v roku 1986.

135 V správe VDÚ sa okrem iného uvádza, že pán Camós Grau vysvetlil OLAF-u, že každý rok GR „Finančná kontrola" schválilo audit IRELA, vykonaný účtovnou kanceláriou, a že v správe z roku 1995 bolo výslovne upresnené, že IRELA dosiahla zisk vo výške 1,194 milióna eur. VDÚ však poznamenáva, že dokument citovaný pánom. Camós Grau na podporu jeho tvrdení nebol priložený k spisovému materiálu tvoriacemu prílohu konečnej správy OLAF-u, ale sa nachádza v spisovom materiáli, ktorý má OLAF.

136 Správa VDÚ dodáva, že GR „Finančná kontrola" po ním vykonanej kontrole v roku 1997 neurobilo hlbší prieskum, a že napriek tomu, že sa naň obrátil bývalý vedúci pracovník finančného oddelenia riaditeľstva príslušného pre Latinskú Ameriku s otázkami o možnosti, že (IRELA) vystavila Komisii faktúry s vyššími cenami, ako boli ceny odmien a výdavkov uvedené v pracovnom pláne schválených prác a subvencii, nakoniec schválilo finančné záväzky. Autori správy VDÚ sú prekvapení z toho, že ak sa aj GR „Finančná kontrola" zameriavalo na každý projekt zadaný IRELA, napriek tomu čakalo až do roku 1997 na to, aby vyjadrilo kritické pripomienky. Rovnako sa čudujú zneniu oznámenia podpísaného pánom P. zmienenom v bode 112 vyššie, ktoré naznačuje riaditeľstvu príslušnému pre Latinskú Ameriku, že GR „Finančná kontrola" vyjadrilo svoj súhlas s projektom, ale želalo by si získať primerané odôvodnenia v každom prípade.

137 Posúdenia VDÚ, pokiaľ ide o zodpovednosť troch úradníkov Komisie, ktorí sa zúčastnili na riadení IRELA, sú na druhej strane omnoho podrobnejšie. Poznamenáva sa, že súlad tejto účasti s právom bol spochybnený len oneskorene, v roku 1994, a že pokračovanie tejto účasti bolo výslovne schválené, po stanovisku generálneho sekretára právneho servisu a GR „Finančná kontrola", 17. októbra 1995. VDÚ sa domnieva, že v rozpore so závermi správy OLAF-u nie je preukázané, že

traja úradníci, o ktorých OLAF zistil, že sú zodpovední, mali vedomosti o nezrovnalostiach spočívajúcich najmä v odôvodnení nadmerných cien nepresnými výdavkami, a ďalej uvádza, že nezákonnosť vytvorenia finančných rezerv bola namietaná až v roku 1997 „relatívne neurčitým spôsobom".

138 Závery správy VDÚ, ktoré prinajmenšom implicitne zdôrazňujú určité nedostatky vo vyšetrovaní vedenom OLAF-om, sa javia v každom prípade omnoho menej jednoznačné ako závery OLAF-u. Podľa VDÚ nie je možne vyvodiť záver, že existujú skutky, za ktoré možno uložiť disciplinárne sankcie. Odmieta zisťovanie individuálnej zodpovednosti jednotlivých osôb domnievajúc sa, že vec odhaľuje skôr nedostatok koordinácie medzi dotknutými službami Komisie v súvislosti s kontrolou prostriedkov Spoločenstva poskytnutých IRELA.

139 Žiadne z tvrdení žalovanej nespochybňuje tento záver. Komisia tvrdí, že vyšetrovanie sa sústredilo najmä na účasť úradníkov Spoločenstva na fungovaní orgánov IRELA, zatiaľ čo úloha GR „Finančná kontrola" mala iný charakter; vysvetľuje, že rozšírené vyšetrovanie by so sebou prinieslo ťažkosti vzhľadom na veľký časový odstup medzi skutkovými okolnosťami a vyšetrovaním, na ľudské zdroje a nevyhnutné materiálne zdroje a vzhľadom na to, že OLAF rozhodol úplne nezávisle o rozsahu vyšetrovania. Pokiaľ ide o vyšetrovací orgán, tieto tvrdenia však nemôžu odôvodniť prijaté rozhodnutie, ktoré bolo skonštatované v priebehu jeho vyšetrovania. Rovnako tvrdenie, podľa ktorého nemožno na základe ničoho preukázať zo strany vylúčeného vyšetrovateľa akékoľvek manipulácie so skutkovými okolnosťami, ktoré môžu byť prekážkou pre zistenie pravdy, tiež nemôže vyvrátiť toto zistenie.

140 Okrem toho tvrdenia Komisie, že v konečnej správe sa zohľadnili okolnosti vylúčenia pána P. z vyšetrovania, vyvracia obsah tejto správy, pričom zmienka o prípadnej zodpovednosti iných úradníkov, najmä z GR „Finančná kontrola" sa zdá iba formalitou. Ak aj bezpochyby je opodstatnené tvrdenie, podľa ktorého OLAF nemohol vyvodiť závery voči úradníkom tohto riaditeľstva bez toho, že by ich vopred

vypočul, toto tvrdenie však neodôvodňuje rozhodnutie, ktoré prijal OLAF o ohraničení svojho vyšetrovania týkajúceho sa úlohy Komisie vo veci IRELA iba na jedno riaditeľstvo. Nezdá sa totiž ani zrozumiteľné, a ani dôvodné to, že skúmanie úlohy GR „Finančná kontrola" bolo vyňaté z vyšetrovaní vedených v rámci Komisie, hoci súhlas týmto riaditeľstvom podmieňuje použitie akýchkoľvek prostriedkov Spoločenstva, pričom koniec koncov správa VDÚ potvrdzuje v tejto súvislosti vzájomné prekrývanie sa úloh a zodpovedností vo veci IRELA.

141 Na záver je potrebné uviesť, že nezákonnosť konania OLAF-u pri vedení vyšetrovania a pri vyhotovovaní spornej správy, skonštatovaná v bodoch 126 až 132 vyššie, je preukázaná, keďže OLAF zjavne a závažne porušil zásadu nestrannosti. Takéto porušenie pritom predstavuje chybu, na základe ktorej možno vyvodiť zodpovednosť voči Spoločenstvu, pokiaľ jestvuje priama a určitá príčinná súvislosť medzi chybou a uvádzanou škodou.

— O príčinnej súvislosti medzi chybou, ktorej sa dopustil OLAF, a škodami, ktoré uvádza žalobca

142 V tejto súvislosti treba skonštatovať, že rôzne druhy škôd, ujma na služobnom postupe a nemajetková ujma, ktorú uvádza pán Camós Grau a ktoré bude potrebné preskúmať, nachádzajú priamo svoj pôvod v osobnom obvinení jeho správania, ktoré je uvedené v správe a ktoré sa prejavuje závermi a odporúčaniami, ktoré sa ho osobne dotýkajú. Príčinná súvislosť, ktorú vyžaduje judikatúra, je teda preukázaná medzi nedovoleným konaním, ktoré predstavuje obsah správy, a údajnými škodami, ktoré z neho vyplývajú pre dotknutý subjekt.

143 V tejto súvislosti však treba upresniť, že skutočnosť, že obsah správy, vzhľadom na osobné obvinenie dotknutého subjektu, je priamou príčinou uvádzaných škôd, ešte neznamená, že tieto škody sú preukázané. Takýto záver bude vyvodený pre každú z oboch uvádzaných škôd len potom, čo sa posúdi skutočný dosah, ktorý môžu mať závery a odporúčania uvedené v správe na jednej strane na profesijnú situáciu žalobcu a na druhej strane na jeho osobnú situáciu.

144 Naopak, pokiaľ ide o nezrovnalosti, na ktoré poukazuje žalobca a ktoré sa po prvé týkajú odôvodnenia rozhodnutia OLAF-u o vylúčení pána P. z vyšetrovania, po druhé dodržiavania práva na obhajobu a zásady ochrany legitímnej dôvery a zásady správneho úradného postupu v súvislosti s jeho výsluchom vykonaným OLAF-om a s oznámením správy pred jej prijatím, a po tretie právomoci vyhotoviť a prijať správy OLAF-om na pôde OLAF-u, je nutné konštatovať, že v žiadnom prípade nemohli samy osebe spôsobiť žalobcovi inú ujmu, než aká vyplýva zo samotného obsahu správy.

— O ujme spôsobenej žalobcovi

145 Z protiprávneho konania OLAF-u mali žalobcovi vzniknúť dva druhy škody, konkrétne majetková ujma postihujúca vývoj jeho služobného postupu a nemajetková ujma súvisiaca s obvineniami, ktoré voči nemu smerujú.

146 Po prvé, pokiaľ ide o ujmu, ktorá mala postihnúť služobný postup žalobcu, je potrebné skúmať, či — ako tvrdí dotknutý subjekt, jeho prihláška na pracovné miesto riaditeľa nebola prijatá, hoci vykonával dočasne túto funkciu a mal takto preukázať, že zodpovedá podmienkam vyžadovaným pre výkon tejto pracovnej funkcie.

147 Z informácií predložených účastníkmi konania v odpovediach na otázky položené Súdom prvého stupňa, ktoré sú uvedené v bode 33 vyššie, vyplýva, že pán Camós Grau podal prihlášku na pracovné miesto riaditeľa na riaditeľstve „Estónsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko" GR „Rozšírenie", pričom výkon tejto funkcie, ako služobne najstarší úradník s najvyšším služobným zaradením, zabezpečoval dočasne v období od decembra 2002 do 1. apríla 2003, keď bol pridelený na výkon iných úloh. Konanie o vymenovaní do funkcie, ktoré sa začalo uverejnením oznámenia o voľnom pracovnom mieste 4. marca 2003, prebehlo v súlade so zvyčajnou praxou inštitúcie na základe kritérií zohľadňujúcich spôsobilosť a osobitné schopnosti súvisiace s dotknutým zamestnaním. Komisia zložená zo štyroch riaditeľov, troch z GR „Rozšírenie" a jedného z GR „Poľnohospodárstvo", urobila predbežný výber a určila v tomto štádiu osem osôb. Uchádzač, ktorý bol nakoniec vybratý, bol vymenovaný na základe rozhodnutia z 9. júla 2003.

148 Pokiaľ ide o možný znevýhodňujúci vplyv záverov OLAF-u na prihlášku žalobcu, tento sa odvoláva na okolnosti vychádzajúce z časovej postupnosti skutkových okolností, ktoré ukazujú, že správa OLAF-u mohla mať dosah na zamietnutie jeho prihlášky.

149 No hoci je nesporné, že správa VDÚ bola predložená Komisii 2. júla 2003, to znamená takmer na konci konania o obsadení predmetného pracovného miesta, a že pracovné miesto bolo obsadené, tieto chronologické údaje nemôžu slúžiť ako vierohodné údaje o vzťahu medzi správou OLAF-u a rozhodnutím OPM neprijať prihlášku pána Camós Grau, ak neexistujú žiadne ďalšie skutočnosti, na základe ktorých je možné sa domnievať, že za iných okolností by jeho prihlášku mohol OPM uprednostniť pred prihláškou úspešného uchádzača v rámci svojej širokej diskrečnej právomoci.

150 Preto treba vyvodiť záver, že žalobca nepreukázal, že jeho prihláška nebola prijatá z dôvodu obvinení vyjadrených voči nemu v správe OLAF-u.

151 Všeobecne treba poznamenať, že žiadna ujma na služobnom postupe nemôže byť priamo spájaná s obsahom správy OLAF-u, keďže, ako je uvedené v bodoch 51 až 53 vyššie, akonáhle bolo prijaté rozhodnutie nezačať na základe tejto správy disciplinárne konanie, táto správa nemôže byť základom pre žiadne opatrenie zasahujúce do služobného postupu dotknutého subjektu.

152 Komisia v tejto súvislosti výslovne uviedla na pojednávaní, že keď na základe správy OLAF-u rozhodne o tom, že nezačne disciplinárne konanie, táto správa nemôže mať ďalšie účinky. Okrem toho vo svojom liste z 23. septembra 2005 uvedenom v bode 35 vyššie Komisia upresňuje, že „žiadna správa OLAF-u nebola založená do spisového materiálu žalobcu" a že „časť H spisového materiálu žalobcu, vyhradená disciplinárnym otázkam, je stále bez záznamu, keďže dotknutý subjekt sa rozhodol neuplatniť svoje právo, o ktorom bol poučený, žiadať, aby do jeho osobného spisového materiálu zapísali informáciu, že na základe dodatočného administratívneho vyšetrovania OPM rozhodol o odložení veci bez ďalšieho disciplinárneho konania".

153 Žalovaná dodáva, že jej ustálenou praxou je nepripájať k osobnému spisovému materiálu správy OLAF-u, ktoré obviňujú úradníkov, keďže takéto správy nie sú považované za správy, na ktoré sa vzťahuje článok 26 písm. a) služobného poriadku (toto ustanovenie sa zmieňuje o správach, ktoré sa zaoberajú schopnosťami, plnením pracovných úloh alebo správaním sa úradníka). Komisia tiež uvádza, že „osobný spisový materiál obsahuje disciplinárne dokumenty alebo prípravné dokumenty k prípadnému disciplinárnemu konaniu len v prípade uloženia sankcií alebo napomenutia v zmysle článku 3 písm. b) prílohy IX služobného poriadku". Na tomto mieste je potrebné poznamenať, že žalovaná odkazuje na ustanovenia Služobného poriadku v znení, ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2004 a na základe ktorého vyššie uvedené ustanovenie bolo zmenené, a že článok 3 písm. b) prílohy IX služobného poriadku stanovuje: „Na základe vyšetrovacej správy, po oznámení všetkých dôkazov v spisoch príslušnému zamestnancovi a po vypočutí príslušného zamestnanca, môže ustanovujúci orgán:... b) rozhodnúť, že aj keď skutočne došlo, alebo pravdepodobne došlo k porušeniu povinností, že nebude prijaté žiadne disciplinárne opatrenie, a v prípade potreby udeliť zamestnancovi napomenutie...".

154 Z týchto údajov vyplýva, že správa OLAF-u nie je pripojená k osobnému spisovému materiálu pána Camós Grau, ktorý neobsahuje žiadnu zmienku o veci týkajúcej sa IRELA, najmä neobsahuje zmienku o odložení tejto veci bez disciplinárneho konania, o čom sa rozhodlo po predložení dodatočnej správy VDÚ. Nakoniec žalovaná na pojednávaní ukončila svoj prednes zdôrazniac, že „po odložení veci, pokiaľ ide o trestné a disciplinárne konania začaté na základe správy (OLAF-u), Komisia v súlade s právom nemôže použiť túto správu iným skrytým spôsobom alebo v iných súvislostiach proti dotknutému úradníkovi, a že zásada prezumpcie neviny vyžaduje, aby OPM nemohol použiť túto správu v jeho neprospech (proti zmienenému úradníkovi).“

155 Z predchádzajúceho vyplýva, že tvrdená ujma na služobnom postupe nebola preukázaná.

156 Po druhé, pokiaľ ide o uvádzanú nemajetkovú ujmu, treba posúdiť či, ako tvrdí žalobca, protiprávne úkony, ktorých sa dopustil OLAF, zasiahli do jeho stavu duševnej rovnováhy, jeho cti a profesijného dobrého mena, zvlášť vzhľadom na závažnosť porušení právnych povinností, z ktorých obvinil dotknutú osobu, na dĺžku konania a vzhľadom na zverejnenie okolností, súvisiacich s vecou, v tlači. Je potrebné vziať do úvahy v tejto súvislosti tvrdenia žalobcu, ktorý zdôrazňuje na jednej strane, že OLAF ho takmer výlučne obvinil a vyvodil záver o jeho trestnej a disciplinárnej zodpovednosti, a na druhej strane, že v dôsledku obvinení vyjadrených voči nemu mu stále hrozilo uloženie disciplinárnej sankcie, prinajmenšom do predloženia správy VDÚ a do skončenia konania s odložením veci.

157 Je zjavné, že obvinenia, ktoré vyjadril OLAF v spornej správe voči pánovi Camós Grau tým, že s jeho osobou, tak ako s ďalšími dvoma úradníkmi Komisie účastniacimi sa riadenia IRELA, spája hlavnú zodpovednosť za zavedenie a fungovanie systému umožňujúceho v rozpore s pravidlami dosiahnuť ziskové marže, tvrdiac najmä, že tieto skutky, za ktoré možno uložiť sankciu, boli spáchané s vedomím nezrovnalostí a využitím svojho postavenia v Komisii, tvoria obzvlášť závažné obvinenia, ktoré zasahujú do cti a profesijného dobrého mena úradníka, osobitne v prípade pracovného zaradenia žalobcu, v miere porovnateľnej so závažnosťou vytýkaného správania.

158 Najmä v dôsledku prijatého rozhodnutia o konaní vedenom OLAF-om, ktoré úmyselne vylúčilo GR „Finančná kontrola" z vyšetrovania, plná zodpovednosť, ktorú možno vyvodiť voči Komisii, je zameraná na riaditeľstvo príslušné pre Latinskú Ameriku, presnejšie, na troch úradníkov tohto riaditeľstva, ktorí sa zúčastňovali riadenia IRELA. Navyše, keďže dvaja z úradníkov obvinených OLAF-om v čase predloženia správy už nevykonávali svoje pracovné funkcie na Komisii, ale čerpali pracovné voľno z osobných dôvodov, pán Camós Grau zostal jediným vedúcim pracovníkom označeným v správe zo 17. októbra 2002, ktorý bol v pracovnej funkcii v inštitúcii a ktorý musel niesť ťarchu obvinení vyjadrených OLAF-om, hoci pokračoval vo výkone služobných povinností v tej istej inštitúcii. Tieto okolnosti zvýšili škodu spôsobenú dotknutej osobe.

159 Ťažkosti súvisiace s existenčnými podmienkami žalobcu, spôsobené postupom OLAF-u, ich vzájomná komunikácia a hrozba súdnych a disciplinárnych konaní vyplývajúca zo záverov správy zasahovali do života dotknutej osoby viac ako jeden a pol roka. Pán Camós Grau, ktorému OLAF oznámil začatie vnútorného vyšetrovania 30. januára 2001 a ktorý bol vypočutý 22. februára 2001, od 22. februára 2002 namietal nestrannosť vyšetrovateľa z toho dôvodu, že predpokladal stret záujmov a snažil sa dosiahnuť na základe svojich po sebe nasledujúcich žiadostí určených OLAF-u, aby objektívnosť a nestrannosť vyšetrovania, ktorého obmedzený rozsah vyplýval už z predbežnej správy z decembra 2000, bola znovu zaručená a aby bola následne vykonaná oprava konečnej správy z tohto dôvodu. Okrem týchto

bezvýsledných úkonov sa žalobca ocitol, bezpochyby od predloženia správy OLAF-u 17. októbra 2002, na jednej strane pod hrozbou začatia trestného konania belgickými a španielskými súdnymi orgánmi, a to až dovtedy, kým tieto orgány 13. februára a 10. marca 2003 rozhodli o odložení veci, a na druhej strane pod hrozbou začatia disciplinárneho konania OPM v nadväznosti na odporúčania OLAF-u, a to až dovtedy, kým Komisia rozhodla, tak ako to urobili súdne orgány, o odložení veci 2. septembra 2003.

160 Zásah do cti pána Camós Grau bol o to intenzívnejší, že správa OLAF-u bola zverejnená mimo inštitúcie, tak ako je to uvedené v bode 20 vyššie. Sporná správa, hoci tvorí dokument slúžiaci len pre vnútorné potreby, ktorej oznámenie malo byť obmedzené iba na adresátov uvedených v článku 9 nariadenia č. 1073/1999, bola totiž rozšírená mimo tohto obmedzeného okruhu a k jej záverom bolo zaujaté stanovisko v tlači, španielsky denník *El País* priniesol menovité obvinenie pána Camós Grau v článku, ktorý bol uverejnený vo vydaní z 11. decembra 2002.

161 Naopak nie je opodstatnené prijať ako preukázanú, v spojení so zistenou protiprávnosťou, uvádzanú ujmu, ktorá vyplýva z toho, že žalobca nebol „očistený" od obvinení vyslovených voči nemu, keďže nie je uchránený od dodatočných vyšetrovaní, ktoré by sa mohli začať v budúcnosti, alebo by mohla trvať tá situácia, že správa, ktorá sa nachádza v archívoch úradov a služieb adresáta, bude zameraná proti nemu.

162 Z predchádzajúceho však vyplýva, že nemajetková ujma pána Camós Grau, ktorý v dôsledku obvinení, záverov a odporúčaní, ktoré voči nemu vyjadril OLAF, utrpel zásah do svojej cti a do svojho profesijného dobrého mena a zažil ťažkosti spojené so svojimi existenčnými podmienkami, je preukázaná.

163 Žalobca predbežne vyčíslil nemajetkovú ujmu vo výške 10 000 eur. Komisia nevyjadrila pripomienky týkajúce sa tejto peňažnej sumy.

164 Za okolností, aké nastali v danej veci, ujma, ktorú utrpel žalobca v dôsledku správy OLAF-u, nie je nižšia ako požadovaná suma. Je preto v súlade s právom vyhovieť návrhu na náhradu škody pána Camós Grau v celom rozsahu a uložiť Komisii povinnosť, aby mu zaplatila sumu 10 000 eur ako náhradu jeho nemajetkovej ujmy.

— O návrhu na náhradu trov konania, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s jeho obhajobou v rámci správneho konania

165 Pán Camós Grau sa tiež domáha toho, aby Súd prvého stupňa zaviazal Komisiu na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v rámci vyšetrovania a v rámci správnych

sťažností podaných proti rozhodnutiu zo 17. mája 2002 a proti správe OLAF-u zo 17. októbra 2002.

166 Treba však zdôrazniť, že tento návrh nie je vyčíslený a že žalobca nepreukázal, a dokonca ani netvrdil, že jestvujú osobitné okolnosti odôvodňujúce nevyčíslenie tohto druhu škody v žalobe. Preto návrh na náhradu predmetnej majetkovej ujmy nezodpovedá požiadavkám článku 44 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa a musí byť zamietnutý ako neprípustný (rozsudok Súdneho dvora z 23. septembra 2004, Hectors/Európsky parlament, C-150/03 P, Zb. s. I-8691, bod 62).

O trovách

167 Podľa ustanovenia článku 87 ods. 3 prvého pododseku rokovacieho poriadku: „ak účastníci mali úspech len v časti predmetu konania, alebo vo výnimočných prípadoch môže Súd prvého stupňa rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z nich znáša vlastné trovy".

168 Je teda opodstatnené za okolností ako v prejednávanej veci rozhodnúť tak, že Komisia znáša vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy tohto súdneho konania, ktoré vznikli žalobcovi.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (štvrtá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Komisia je povinná zaplatiť pánovi Camós Grau 10 000 eur.

2. Vo zvyšku sa návrhy zamietajú.

3. Komisia znáša vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy tohto súdneho konania, ktoré vznikli žalobcovi.

Legal Lindh Mengozzi

Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 6. apríla 2006.

Tajomník

E. Coulon

Predseda komory

H. Legal

Obsah

Právny rámec sporu ..... II - 1178

Okolnosti predchádzajúce sporu ..... II - 1180

Konanie ..... II - 1185

Návrhy účastníkov konania ..... II - 1187

Právny stav ..... II - 1189

O návrhoch na zrušenie rozhodnutia zo 17. mája 2002 a rozhodnutia z 29. novembra 2002 ..... II - 1189

O návrhoch na zrušenie rozhodnutia z 28. mája 2003, ktorým sa zamieta sťažnosť podaná žalobcom 4. februára 2003 proti správe OLAF-u ..... II - 1189

O návrhoch na zrušenie správy OLAF-u zo 17. októbra 2002 ..... II - 1190

— O prípustnosti ..... II - 1190

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1190

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1191

O návrhoch na náhradu uvádzaných škôd ..... II - 1195

— O prípustnosti ..... II - 1195

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1195

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1196

— Pokiaľ ide o povinnosť predchádzajúceho podania sťažnosti ..... II - 1196

— Pokiaľ ide o vzťah medzi návrhom na náhradu škody a návrhom na zrušenie ..... II - 1200

O veci samej ..... II - 1202

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1202

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1206

— O vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva ..... II - 1206

— O právnych normách, ktoré boli údajne porušené ..... II - 1207

— O konaní OLAF-u pri vedení vyšetrovania a pri vyhotovení správy týkajúcej sa IRELA ..... II - 1208

— O príčinnej súvislosti medzi chybou, ktorej sa dopustil OLAF, a škodami, ktoré uvádza žalobca ..... II - 1219

— O ujme spôsobenej žalobcovi ..... II - 1220

— O návrhu na náhradu trov konania, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s jeho obhajobou v rámci správneho konania ..... II - 1226

O trovách ..... II - 1227